

IZVJEŠTAJ O FINANSIJSKOJ REVIZIJI

OPĆINE STOLAC

2020.

Broj: 01-02-07-11-2-2212-5/20

Sarajevo, septembar 2021.

SADRŽAJ

I	IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA.....	1
1.	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI KONSOLIDOVANIH FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA.....	1
2.	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI USKLAĐENOSTI.....	2
II	REZIME DATIH PREPORUKA	4
III	KRITERIJI ZA FINANSIJSKU REVIZIJU.....	5
IV	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI	6
1.	UVOD	6
2.	PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE	7
3.	PRAĆENJE PRIMJENE PREPORUKA I ANALIZA PODUZETIH MJERA.....	7
4.	SISTEM INTERNIH KONTROLA	7
6.	FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI.....	10
6.1	GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O IZVRŠENJU BUDŽETA.....	11
6.1.1	Prihodi i primici	11
6.1.2	Rashodi, izdaci i finansiranje	13
6.1.2.1	Plaće i naknade troškova zaposlenih	13
6.1.2.2	Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge	14
6.1.2.3	Tekući transferi i drugi tekući rashodi.....	15
6.1.2.4	Kapitalni transferi.....	17
6.1.2.5	Izdaci za nabavku stalnih sredstava	18
6.1.3	Finansijski rezultat	18
6.2	BILANS STANJA.....	19
6.2.1	Gotovina, kratkoročna potraživanja, razgraničenja i zalihe	19
6.2.2	Stalna sredstva.....	19
6.2.3	Kratkoročne obaveze i razgraničenja	20
6.2.4	Dugoročne obaveze.....	20
6.2.5	Izvori sredstava	21
6.3	IZVJEŠTAJ O NOVČANIM TOKOVIMA.....	21
7.	JAVNE NABAVKE	21
8.	SUDSKI SPOROVI	22
9.	KOMENTARI NA NACRT IZVJEŠTAJA	23
V	PRILOG: KONSOLIDOVANI GODIŠNJI FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI	24
	Konsolidovani Godišnji izvještaj o izvršenju budžeta za 2020. godinu.....	25
	Konsolidovani Bilans stanja na 31. 12. 2020. godine	28
	Konsolidovani Izvještaj o novčanim tokovima za period izvještavanja od 1. 1. do 31. 12. 2020. godine.....	29

I IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

Izvještaj nezavisnog revizora daje se na osnovu provedene finansijske revizije, koja obuhvata reviziju finansijskih izvještaja i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

1. IZVJEŠTAJ O REVIZIJI KONSOLIDOVANIH FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA

Mišljenje s rezervom

Izvršili smo reviziju konsolidovanih finansijskih izvještaja **Općine Stolac (u daljem tekstu: Općina)**, koji obuhvataju: Bilans stanja na 31. 12. 2020. godine, Račun prihoda i rashoda, Izvještaj o novčanim tokovima, Izvještaj o kapitalnim izdacima i finansiranju, Posebne podatke o plaćama i broju zaposlenih, Godišnji izvještaj o izvršenju budžeta za godinu koja se završava na taj dan, te Analizu iskaza – tekstualni dio, uključujući i rezime značajnih računovodstvenih politika.

Prema našem mišljenju, osim za moguće efekte pitanja opisanog u odjeljku *Osnova za mišljenje s rezervom*, konsolidovani finansijski izvještaji istinito i fer prikazuju, u svim materijalnim aspektima, finansijski položaj Općine na 31. 12. 2020. godine i izvršenje budžeta za godinu koja se završava na taj dan, u skladu s prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja.

Osnova za mišljenje s rezervom

Kao što je navedeno u Izvještaju:

1. **Konsolidovani finansijski izvještaj za 2020. godinu nije potpun, jer ne sadrži imovinu (103.193 KM), te rashode i izdatke (15.168 KM) Centra za socijalni rad. Također, nije sačinjen godišnji finansijski izvještaj za Jedinstveni organ uprave. Navedeno nije u skladu s odredbama Zakona o budžetima u FBiH, Uredbe o računovodstvu budžeta u FBiH i Pravilnika o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH (tačka 6. Izvještaja).**

Reviziju smo obavili u skladu sa Zakonom o reviziji institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine i primjenjivim Međunarodnim standardima vrhovnih revisionih institucija (ISSAI). Naše odgovornosti prema tim standardima detaljnije su opisane u odjeljku *Odgovornost revizora za reviziju konsolidovanih finansijskih izvještaja*.

Nezavisni smo od Općine u skladu s ISSAI-jem 130 – Etički kodeks, te u skladu s etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju, i ispunili smo ostale etičke odgovornosti u skladu s tim zahtjevima.

Vjerujemo da su revizorski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnovu za naše mišljenje s rezervom.

Odgovornost rukovodstva za konsolidovane finansijske izvještaje

Rukovodstvo Općine odgovorno je za izradu i fer prezentaciju konsolidovanih finansijskih izvještaja, u skladu s prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja u Federaciji Bosne i Hercegovine. Ova odgovornost podrazumijeva i kreiranje, primjenu i održavanje internih kontrola, relevantnih za pripremu i prezentaciju konsolidovanih finansijskih izvještaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze uslijed prevare ili greške, odgovarajuća objelodanjivanja relevantnih informacija u napomenama uz finansijske izvještaje, kao i odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvenih procjena koje su razumne u datim okolnostima.

Odgovornost revizora za reviziju konsolidovanih finansijskih izvještaja

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome da li su konsolidovani finansijski izvještaj kao cjelina bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prevare ili greške, kao i izdati izvještaj nezavisnog revizora koji uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je visok nivo uvjerenja, ali nije garancija da će revizija, obavljena u skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revisionih institucija, uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati uslijed prevare ili greške i

smatraju se značajnim ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili zbirno, utiču na ekonomske odluke korisnika donesene na osnovu tih finansijskih izvještaja.

Kao dio revizije, u skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revisionih institucija, stvaramo profesionalne procjene i održavamo profesionalni skepticizam tokom revizije. Mi također:

- prepoznajemo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikazivanja konsolidovanih finansijskih izvještaja, zbog prevare ili greške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dovoljni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikazivanja, nastalog uslijed prevare, veći je od rizika nastalog uslijed greške, jer prevara može uključiti tajne sporazume, krivotvorene, namjerno izostavljanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilaznje internih kontrola;
- stičemo razumijevanje internih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u datim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o uspješnosti internih kontrola Općine;
- ocjenjujemo primjerenošć korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena, kao i povezanih objava rukovodstva;
- ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj konsolidovanih finansijskih izvještaja, uključujući i objave, kao i odražavaju li konsolidovani finansijski izvještaji transakcije i događaje na kojima su zasnovani na način kojim se postiže fer prezentacija.

Mi komuniciramo s rukovodstvom, između ostalih pitanja, i u vezi s planiranim djelokrugom i vremenskim rasporedom revizije i važnim revizijskim nalazima, uključujući i one u vezi sa značajnim nedostacima u internim kontrolama, koji su otkriveni tokom revizije.

2. IZVJEŠTAJ O REVIZIJI USKLAĐENOSTI

Mišljenje s rezervom

Uz reviziju konsolidovanih finansijskih izvještaja **Općine Stolac za 2020. godinu**, izvršili smo i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

Prema našem mišljenju, osim za navedeno u odjeljku *Osnova za mišljenje s rezervom*, aktivnosti, finansijske transakcije i informacije Općine za 2020. godinu u skladu su, u svim materijalnim aspektima, sa zakonima i drugim propisima koji su definisani kao kriteriji za datu reviziju.

Osnova za mišljenje s rezervom

Kao što je navedeno u Izvještaju:

1. **Ne možemo potvrditi da je odabir projekata nevladinim i neprofitnim organizacijama u iznosu od 49.700 KM izvršen na osnovu primjene prethodno utvrđenih kriterija. Kod pravdanja sredstava pojedini korisnici nisu dostavili izvještaje, ili su dostavili nepotpune izvještaje, a za korisnike čiji je izvještaj ocijenjen neprihvatljivim, Općina nije zatražila povrat sredstava, zbog čega nije postupljeno u skladu s Odlukom o izvršenju Budžeta Općine za 2020. godinu i zaključenim ugovorima (tačka 6.1.2.3 Izvještaja).**

Reviziju usklađenosti izvršili smo u skladu sa Zakonom o reviziji institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine i ISSAI-jem 4000 – Standard za reviziju usklađenosti. Naše odgovornosti prema ISSAI standardima detaljnije su opisane u odjeljku *Odgovornost revizora za reviziju usklađenosti*.

Nezavisni smo od Općine u skladu s ISSAI-jem 130 – Etički kodeks, kao i u skladu s etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju, i ispunili smo ostale etičke odgovornosti u skladu s tim zahtjevima.

Vjerujemo da su revizorski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnovu za naše mišljenje s rezervom.

Odgovornost rukovodstva za usklađenost

Pored odgovornosti za pripremu i fer prezentaciju konsolidovanih finansijskih izvještaja, rukovodstvo Općine odgovorno je da osigura da aktivnosti, finansijske transakcije i informacije budu u skladu s propisima kojima su regulisane i potvrdi da je tokom fiskalne godine obezbijedilo namjensko, svrshodno i zakonito korištenje raspoloživih sredstava za ostvarivanje utvrđenih ciljeva, te ekonomično, efikasno i efektivno funkcionisanje sistema finansijskog upravljanja i kontrole.

Odgovornost revizora za reviziju usklađenosti

Pored odgovornosti da izrazimo mišljenje o konsolidovanim finansijskim izvještajima, naša odgovornost podrazumijeva i izražavanje mišljenja o tome da li su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, u svim materijalnim aspektima, u skladu sa zakonima i drugim propisima kojima su regulisane. Odgovornost revizora uključuje obavljanje procedura kako bi pribavili revizijske dokaze o tome da li se sredstva koriste za odgovarajuće namjene i da li je poslovanje Općine, prema definisanim kriterijima, usklađeno sa zakonima i drugim propisima. Procedure podrazumijevaju procjenu rizika od značajnih neusklađenosti sa zakonima i propisima koji regulišu poslovanje subjekta revizije. Također, naša odgovornost podrazumijeva i ocjenu finansijskog upravljanja, funkcije interne revizije i sistema internih kontrola.

Sarajevo, 20. 9. 2021. godine

ZAMJENIK GENERALNOG REVIZORA

Dragan Kolobarić

Dragan Kolobarić

GENERALNI REVIZOR

Dževad Nekić

Dževad Nekić

II REZIME DATIH PREPORUKA

REDNI BROJ	PREPORUKE	BROJ POGLAVLJA
1.	Uspostaviti sistem internih kontrola u dijelu koji se odnosi na kontrolno okruženje, upravljanje rizicima i kontrolne aktivnosti, shodno Zakonu o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH i podzakonskim propisima koji regulišu ovu oblast.	tačka 4.
2.	Saćiniti Registar budžetskih korisnika u skladu s odredbama Pravilnika o utvrđivanju i načinu vođenja registra budžetskih korisnika budžeta u FBiH.	tačka 4.
3.	U Glavnu knjigu Trezora uključiti sve transakcije i poslovne aktivnosti Centra za socijalni rad.	tačka 4.
4.	Statut Općine uskladiti s odredbama Zakona o principima lokalne samouprave u FBiH.	tačka 4.
5.	Usaglasiti Računovodstvene politike Općine s Računovodstvenim politikama za federalne budžetske korisnike i trezor, te ih dosljedno primjenjivati.	tačka 4.
6.	Donijeti Plan integriteta s ciljem smanjenja rizika nastanka korupcije i drugih nepravilnosti.	tačka 4.
7.	Saćinjavati plan izdataka za kapitalne investicije, operativne planove i planove novčanih tokova, u skladu s odredbama Zakona o budžetima u FBiH.	tačka 5.
8.	Pojedinačne finansijske izvještaje budžetskih korisnika sačinjavati u skladu s odredbama Pravilnika o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH, te osigurati da konsolidovani finansijski izvještaj pružaju tačan pregled rashoda i izdataka, kao i stanje imovine, obaveza i izvora sredstava.	tačka 6.
9.	Donijeti i primjenjivati interni akt kojim će se regulisati sadržaj i način vođenja dnevne evidencije o radnom vremenu zaposlenika, u skladu s odredbama Pravilnika o sadržaju i načinu vođenja evidencije o zaposlenicima i drugim licima angažovanim na radu.	tačka 6.1.2.1
10.	Definisati mjerljive kriterije za raspodjelu transfera nevladinim i neprofitnim organizacijama, uz obavezu podnošenja dokaza o njihovoj ispunjenosti, kao i način utvrđivanja odobrenih iznosa u odnosu na dodijeljene bodove.	tačka 6.1.2.3
11.	Uspostaviti adekvatan nadzor nad namjenskim utroškom sredstava tekućih transfera za projekte nevladinih i neprofitnih organizacija.	tačka 6.1.2.3
12.	Zaključiti ugovor sa Sportskim savezom Općine Stolac kojim će se regulisati međusobna prava i obaveze, te vršiti nadzor nad namjenskim utroškom sredstava.	tačka 6.1.2.3
13.	Ulaganja u komunalnu infrastrukturu i lokalne ceste planirati i evidentirati na pozicijama kapitalnih izdataka i izdataka za tekuće održavanje, u skladu s odredbama Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH.	tačka 6.1.2.4
14.	Osigurati vjerodostojnu dokumentaciju o vlasništvu i posjedu za zgradu Općine, Sportsku dvoranu Osnovne škole „Crnići“ i zgradu Kulturnog centra Stolac koji su knjigovodstveno evidentirani u poslovnim knjigama Općine.	tačka 6.2.2
15.	Stalna sredstva i izvore stalnih sredstava usaglasiti s Računovodstvenim politikama za federalne budžetske korisnike i trezor.	tačka 6.2.5
16.	Za istovrsne radove vršiti odabir postupaka javnih nabavki u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama, a za sve postupke javnih nabavki kod kojih se koristi najniža cijena kao kriterij za dodjelu ugovora predvidjeti i provoditi e-aukcije.	tačka 7.

III KRITERIJI ZA FINANSIJSKU REVIZIJU

Ured za reviziju institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine u okviru finansijske revizije provodi reviziju konsolidovanih finansijskih izvještaja i reviziju usklađenosti. Revizija finansijskih izvještaja i revizija usklađenosti podrazumijevaju proces objektivnog prikupljanja i procjenjivanja dokaza kako bi se utvrdilo da li su predmeti revizije, tj. konsolidovani finansijski izvještaji, kao i aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, uskladeni s odgovarajućim kriterijima koji su sadržani u zakonima i drugim propisima. Kriteriji predstavljaju poredbene parametre koji se koriste kako bi se dala ocjena predmeta revizije.

Za obavljanje finansijske revizije korišteni su sljedeći kriteriji:

- Zakon o budžetima u FBiH;
  - Uredba o računovodstvu budžeta u FBiH;
  - Pravilnik o knjigovodstvu budžeta u FBiH;
  - Pravilnik o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH;
- Zakon o računovodstvu i reviziji u FBiH;
- Budžet Općine Stolac za 2020. godinu;
- Odluka o izvršenju Budžeta Općine Stolac za 2020. godinu;
- Zakon o principima lokalne samouprave u FBiH;
- Statut Općine Stolac;
- Zakon o trezoru u FBiH;
- Zakon o javnim nabavkama;
- Zakon o plaćama i naknadama u organima vlasti u FBiH;
- Zakonom o državnoj službi u FBiH;
- Zakon o namještenicima u organima državne službe u FBiH;
- Zakon o porezu na dohodak;
- Zakon o doprinosima;
- Zakon o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH;
- Zakon o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH,
kao i drugi podzakonski akti navedenih zakona.

IV IZVJEŠTAJ O REVIZIJI

1. UVOD

Općina je jedinica lokalne samouprave u sastavu Hercegovačko-neretvanskog kantona, uspostavljena Zakonom o principima lokalne samouprave u FBiH.¹ Nadležnosti Općine utvrđene su Ustavom FBiH, Ustavom Hercegovačko-neretvanskog kantona, spomenutim Zakonom i Statutom Općine.

Općina je nadležna za neposredno obavljanje poslova lokalne samouprave utvrđenih Ustavom FBiH, Zakonom o principima lokalne samouprave u FBiH i Statutom Općine. U vlastite nadležnosti Općine posebno spadaju: osiguranje i zaštita ljudskih prava i osnovnih sloboda; donošenje budžeta Općine; donošenje programa razvoja djelatnosti od značaja za funkcionisanje Općine; osiguravanje uslova za zaštitu životne okoline; osiguravanje, uspostavljanje i održavanje premjera i katastra zemljišta i evidencije prava na nekretninama; uređenje naselja, kvalitetu stanovanja i komunalnih objekata, obavljanje komunalnih i drugih uslužnih djelatnosti, te lokalna infrastruktura (izgradnja, održavanje i korištenje lokalnih cesta, ulica, mostova i drugih javnih objekata od interesa za Općinu); lokalni saobraćaj; raspolažanje i upravljanje općinskom imovinom, te utvrđivanje i raspolažanje rentom na građevinskom zemljištu; vođenje urbanističke i stambene politike; osnivanje javnih ustanova i drugih pravnih lica radi ostvarivanja određenih privrednih, društvenih, komunalnih i drugih socijalnih interesa i potreba stanovništva; raspisuje referendum; javni zajam i odlučuje o zaduženju Općine; obavlja razrez i naplatu poreza, naknada i taksi koje pripadaju Općini; osigurava lokalne potrebe stanovništva u oblasti brige za djecu, obrazovanje i odgoj, javno zdravlje, (ambulante, domovi zdravlja i sl.); osniva općinske službe i uređuje njihovu organizaciju i djelokrug, kao i druge poslove od lokalnog značaja, koji nisu isključeni iz nadležnosti, niti dodijeljeni u nadležnost nekog drugog nivoa vlasti.

Javna preduzeća i ustanove čiji je osnivač Općina su: Komunalno d.o.o. Stolac, JU „Radimlja“, JU „Centar za kulturu i sport“, Dom zdravlja, Dječiji vrtić, Osnovna škola Stolac i Osnovna škola Crnići.

Općina je uspostavila Registar budžetskih korisnika, kojim su kao budžetski korisnici utvrđeni: Općinsko javno pravobranilaštvo, Centar za socijalni rad Stolac i općinske službe.

Organi Općine su Općinsko vijeće i načelnik. Općinsko vijeće je predstavničko tijelo građana i ima 17 vijećnika. Općinsko vijeće donosi Poslovnik o radu kojim je regulisan način rada Vijeća, tok sjednica i druga značajna pitanja vezana za rad i njegovih radnih tijela. Načelnik je izvršni organ Općine, koji predstavlja i zastupa, donosi akte iz svoje nadležnosti, predlaže odluke i druge akte Vijeću. Vijećnici i načelnik biraju se na mandat od četiri godine neposredno na izborima, u skladu sa Izbornim zakonom BiH.

Funkciju načelnika obavlja Stjepan Bošković, imenovan 15. 12. 2020. godine, a kojem je ovo peti mandat.

Poslovi iz nadležnosti Općine vrše se u okviru osnovnih organizacionih jedinica-službi: Služba za opću upravu, civilnu zaštitu i boračko-invalidsku zaštitu (sa tri odsjeka i to Odsjek za opću upravu, Odsjek za civilnu zaštitu i Odsjek za boračko-invalidsku zaštitu); Služba za finansije i budžet; Služba za privredu i inspekcijske poslove; Služba za graditeljstvo, prostorno uređenje, zaštitu okoliša i obnovu; Služba za imovinsko-pravne, geodetske poslove i katastar nekretnina i Služba za društvene djelatnosti; Ured načelnika i Stručna služba Općinskog vijeća.

Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji jedinstvenog Općinskog organa uprave sistematizirano je 61 radno mjesto, koja su sva popunjena na 31. 12. 2020. godine. Unutrašnja organizacija Općinskog pravobranilaštva i Centra za socijalni rad utvrđena je posebnim pravilnicima o unutrašnjoj organizaciji.

Sjedište Općine je u Ulici kralja Tomislava bb.

¹ „Sl. novine FBiH“, br. 49/06

2. PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE

Predmet revizije su konsolidovani finansijski izvještaji Općine za 2020. godinu i usklađenost aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

Cilj je da se izrazi mišljenje o tome jesu li finansijski izvještaji pouzdani i da li bilansi u potpunosti odražavaju rezultate izvršenja budžeta. Revizijom će se procijeniti primjenjuje li rukovodstvo institucije zakone i propise i koristi li sredstva za odgovarajuće namjene, te ocijeniti finansijsko upravljanje, sistem internih kontrola i funkcija interne revizije.

Revizija je obavljena u skladu s internim planskim dokumentima, u periodu od decembra 2020. do jula 2021. godine, s prekidima.

S obzirom na to da se revizija obavlja ispitivanjem na bazi uzorka i da postoje inherentna ograničenja u računovodstvenom sistemu i sistemu internih kontrola, pojedine materijalno značajne greške mogu ostati neotkrivene.

3. PRAĆENJE PRIMJENE PREPORUKA I ANALIZA PODUZETIH MJERA

Ured za reviziju institucija u FBiH izvršio je reviziju Općine za 2010. godinu, o čemu je sačinjen izvještaj i dato mišljenje s rezervom na finansijske izvještaje. U izvještaju su date preporuke u cilju otklanjanja uočenih propusta i nedostataka.

Imajući u vidu značajan protok vremena i izmjene zakonskih propisa na osnovu kojih su date kvalifikacije i preporuke u prethodnoj reviziji, nismo vršili ocjenu postupanja po njima.

Nakon izvršene revizije za 2020. godinu dato je ukupno 16 preporuka.

4. SISTEM INTERNIH KONTROLA

Cilj sistema internih kontrola je da osigura razumno uvjerenje da Općina u poslovanju upravlja javnim sredstvima zakonito, transparentno, ekonomično, efikasno i efektivno, odnosno da interne kontrole funkcionišu u skladu s važećom regulativom.

Finansijsko upravljanje i kontrola

Finansijsko upravljanje i kontrola je sveobuhvatan sistem internih kontrola koji uspostavljaju i za koji su odgovorni rukovodioci korisnika javnih sredstava, a kojim se upravljajući rizicima osigurava razumno uvjerenje da će se u ostvarivanju ciljeva budžetska i druga sredstva koristiti pravilno, ekonomično, efikasno i efektivno. Sistem internih kontrola uspostavlja se donošenjem internih propisa i akata u skladu sa važećom regulativom.

Zakon o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH,² Pravilnik o provođenju finansijskog upravljanja i kontrole u javnom sektoru u FBiH³ i Standardi interne kontrole u javnom sektoru u FBiH⁴ nalažu uspostavljanje, vođenje i procjenu sistema internih kontrola na osnovu COSO modela⁵.

Rukovodstvo Općine odgovorno je za uspostavljanje funkcionalnog sistema interne kontrole u skladu sa propisima koji to regulišu, kao i za uspostavljanje, razvoj i implementaciju odgovarajućeg, efikasnog, efektivnog i ekonomičnog finansijskog upravljanja i kontroli. Također je odgovorno i za izradu internih akata (koji se zasnivaju na svih pet komponenti sistema internih kontrola, podzakonskim aktima, Standardima interne kontrole i dobrim praksama interne kontrole) i za

---

² „Sl. novine FBiH“, br. 38/16

³ „Sl. novine FBiH“, br. 6/17

⁴ „Sl. novine FBiH“, br. 75/16

⁵ COSO model je općeprihvaćeni međunarodni model za uspostavljanje, vođenje i procjenu sistema internih kontrola koji čini pet međusobno povezanih komponenti: kontrolno okruženje, procjena rizika, kontrolne aktivnosti, informacije i komunikacije, praćenje i procjena. Ovaj model definije internu kontrolu kao postupke koje poduzima rukovodstvo zajedno sa zaposlenicima institucije koja je osmišljena da osigura razumno uvjerenje da se postizanje ciljeva poslovanja odvija putem efikasnih i efektivnih procesa, da je osigurana pouzdanost finansijskog izvještavanja, kao i usklađenost sa važećom regulativom.

implementaciju sistema finansijskog upravljanja i kontrole (u daljem tekstu: FUK) u svim organizacijskim jedinicama Općine, poštujući principe zakonitosti, finansijskog upravljanja i transparentnosti u skladu sa standardima interne kontrole.

Općina je uspostavila Registar budžetskih korisnika 13. 5. 2019. godine, kojim su kao budžetski korisnici Budžeta Općine utvrđene općinske službe, Općinsko javno pravobranilaštvo i Centar za socijalni rad. **Uvidom u prezentirani Registar budžetskih korisnika nismo mogli potvrditi da je uspostavljen u skladu s Pravilnikom o utvrđivanju i načinu vođenja registra budžetskih korisnika budžeta u FBiH,⁶ s obzirom na to da za utvrđene budžetske korisnike nisu na odgovarajući način upisane brojčane oznake organizacionih klasifikacija razdjela Budžeta koji im je određen. Također, u Registru budžetskih korisnika upisane su kao budžetski korisnici općinske službe, iako se u Budžetu Općine odobrava budžet kao potrošačkim jedinicama u okviru Jedinstvenog općinskog organa.**

Općina ima uspostavljene glavne knjige za Općinu kao jedinstveni organ uprave, Općinsko javno pravobranilaštvo i Centar za socijalni rad. Revizijom smo utvrdili da glavna knjiga Centra za socijalni rad ne sadržava sve podatke o poslovnim promjenama Centra za socijalni rad (stalna sredstva i dio rashoda), a Centar za socijalni rad je 1. 1. 2020. godine prešao na trezorsko poslovanje, međutim nisu okončane sve aktivnosti. Naime, u procesu uključivanja Centra za socijalni rad u trezorsko poslovanje nije izvršen prenos svih pozicija u Glavnu knjigu trezora. Navedeno je imalo za posljedicu da u konsolidovanom Bilansu stanja nisu iskazana stalna sredstva Centra nabavne vrijednosti 103.193 KM, a u Konsolidovanom godišnjem izveštaju o izvršenju budžeta nisu iskazani rashodi i izdaci u ukupnom iznosu od 15.168 KM (tačka 6. Izveštaja).

Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji službi za upravu Općine, kao i Odlukom o organizaciji i djelokrugu rada službi za upravu Općine, definisana je unutrašnja organizacija, način rukovođenja, planiranja i realiziranja poslova, dodjele ovlasti i odgovornosti državnih službenika i namještenika, ukupan broj zaposlenih, opis i raspored poslova kao i broj pripravnika, te uslovi njihovog prijema u radni odnos.

Statut Općine donijelo je Općinsko vijeće je 16. 4. 2002. godine. Međutim, Statut Općine nije usklađen sa članom 58. Zakona o principima lokalne samouprave u FBiH.⁷ Također nisu formirane mjesne zajednice kao obavezan oblik mjesne samouprave u skladu sa članovima od 24. do 32. navedenog Zakona.

U vezi s **upravljanjem rizicima**, nije uspostavljen registar rizika i strategija upravljanja rizicima u skladu sa Standardima interne kontrole u javnom sektoru u FBiH, niti se vrši kontinuirana identifikacija i procjena rizika.

U Općini nije donesen Pravilnik o internim kontrolama, što nije u skladu s odredbama člana 86. Zakona o budžetima u FBiH.

Računovodstvenim politikama za federalne budžetske korisnike i trezor definisano je da su općine, dužne donijeti svoje računovodstvene politike, koje u cilju ispunjenja uslova za osiguranje provođenja jedinstvenih računovodstvenih procedura na teritoriji FBiH ne smiju odstupati od zakona, drugih propisa i Računovodstvenih politika. Računovodstvene politike iz 2010. godine nisu usklađene sa Računovodstvenim politikama za federalne budžetske korisnike i trezor, što nije u skladu s članom 13. Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH i članom 1. Računovodstvenih politika za federalne budžetske korisnike i trezor. Također, Općina računovodstvenim politikama nije uredila način evidentiranja izdataka za izgradnju, održavanje i rekonstrukciju komunalne infrastrukture i lokalne ceste.

Općina nije imenovala koordinatora za finansijsko upravljanje i kontrolu, niti smo se uvjerili da su poduzimane druge aktivnosti na dizajniranju i implementaciji sistema finansijskog upravljanja i kontrole u Općini, što nije u skladu sa odredbama Zakona o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH i Pravilnika o provođenju finansijskog upravljanja i kontrole u javnom sektoru u FBiH.

⁶ „Sl. novine FBiH“, br. 30/14

⁷ „Sl. novine FBiH“, br. 49/06 i 51/09

Naši nalazi ukazuju na to da Općina nije uspostavila zadovoljavajući sistem internih kontrola koji se zasniva na COSO modelu. Općina nije sačinila mapu procesa kojima bi se definisali tokovi procesa, odgovorna lica i identifikovali rizici s mjerama za njihovo smanjenje, niti je uspostavljen registar rizika i strategija upravljanja rizicima. Također, Općina nije imenovala koordinatora za finansijsko upravljanje i kontrolu. S tim u vezi, Općina nije uspostavila sistem internih kontrola, kako to nalažu odredbe članova od 4. do 13. Zakona o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH i članovi od 3. do 6. Pravilnika o provođenju finansijskog upravljanja i kontrole u javnom sektoru u FBiH.

Izjava o fiskalnoj odgovornosti je sačinjena i dostavljena Ministarstvu finansija Hercegovačko-neretvanskog kantona u skladu s članom 2. i 6. Pravilnika o obliku i sadržaju, načinu popunjavanja i predaje izjave o fiskalnoj odgovornosti.

Preporuke:

- *uspostaviti sistem internih kontrola u dijelu koji se odnosi na kontrolno okruženje, upravljanje rizicima i kontrolne aktivnosti, shodno Zakonu o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH i podzakonskim propisima koji regulišu ovu oblast;*
- *sačiniti Registar budžetskih korisnika u skladu s odredbama Pravilnika o utvrđivanju i načinu vođenja registra budžetskih korisnika budžeta u FBiH;*
- *u Glavnu knjigu Trezora uključiti sve transakcije i poslovne aktivnosti Centra za socijalni rad;*
- *Statut Općine uskladiti s odredbama Zakona o principima lokalne samouprave u FBiH;*
- *usaglasiti Računovodstvene politike Općine s Računovodstvenim politikama za federalne budžetske korisnike i trezor, te ih dosljedno primjenjivati.*

Interna revizija

Općina, shodno Zakonu o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH⁸ i Pravilniku o kriterijima za uspostavljanje jedinica za internu reviziju u javnom sektoru u FBiH,⁹ nije obavezna uspostaviti jedinicu za internu reviziju.

U skladu sa navedenim Pravilnikom, za gradove i općine u FBiH koji ne ispunjavaju kriterije za uspostavljanje jedinice za internu reviziju, internu reviziju obavlja zajednička jedinica za internu reviziju uspostavljena u kantonalm ministarstvu finansija. Ministarstvo finansija Hercegovačko-neretvanskog Kantona još uvijek nije uspostavilo zajedničku jedinicu za internu reviziju.

Prevencija korupcije

Općina nije donijela plan integriteta, niti je sačinila plan aktivnosti borbe protiv korupcije na lokalnom nivou.

Preporuka:

- *donijeti Plan integriteta s ciljem smanjenja rizika nastanka korupcije i drugih nepravilnosti.*

5. PLANIRANJE, DONOŠENJE BUDŽETA I IZVJEŠTAVANJE

Budžet Općine za 2020. godinu usvojilo je Općinsko Vijeće 20. 12. 2019. godine u iznosu od 8.589.380 KM. U toku godine Općinsko vijeće usvojilo je 20. 3. 2020. godine prve Izmjene i dopune Budžeta Općine (8.996.632 KM) i druge 9. 9. 2020. godine (9.183.150 KM).

Izmjenama i dopunama Budžeta Općine planirani su prihodi u iznosu od 8.823.150 KM i primici u iznosu od 360.000 KM. Izmjenama i dopunama Budžeta Općine planirani su na rashodovnoj strani tekući rashodi (7.131.712 KM), kapitalni izdaci (1.199.820 KM), otplata dugova (30.300 KM) i tekuća rezerva (21.318 KM).

Nakon usvajanja izmjena i dopuna Budžeta Općine, donesene su odluke o usmjeravanju neplaniranih namjenskih sredstva u Budžet u iznosu od 268.142 KM.

⁸ „Sl. novine FBiH“, br. 47/08 i 101/16

⁹ „Sl. novine FBiH“, br. 82/13 i 74/14 (stavljen van snage donošenjem novog Pravilnika „Sl. novine FBiH“, br. 49/20)

Budžetom Općine planirano je finansiranje službi Jedinstvenog općinskog organa (8.359.450 KM), Općinskog javnog pravobranilaštva (117.400 KM) i Centra za socijalni rad (706.300 KM).

Revizijom smo utvrdili da pri izradi i izvršavanju Budžeta nisu dosljedno primijenjene određene odredbe Zakona o budžetima u FBiH:

- nije donesen plan izdataka za kapitalne investicije sa obrazloženjem kojim bi se definisali projekti i programi realizacije i sa izvorima finansiranja, koji mora biti usklađen sa Budžetom u skladu sa članovima 22. i 23. Zakona o budžetima u FBiH;
- nadležna služba za finansije i budžet nije sačinjavala planove novčanih tokova koji predstavljaju projekciju priliva i odliva novčanih sredstava, niti su sačinjavani mjesечni i tromjesečni operativni planovi koji predstavljaju maksimalne iznose do kojih se mogu stvarati obaveze u datom vremenskom okviru, što nije u skladu sa članovima 53. i 63. Zakona o Budžetima u FBiH.

Izvještaj o izvršenju Budžeta Općine za 2020. godinu Općinsko vijeće je usvojilo Odlukom od 21. 5. 2021. godine.

Revizijom smo utvrdili da pojedini rashodi i izdaci Budžetom nisu planirani na odgovarajućim kontima u skladu s Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH, što je imalo za posljedicu da evidentiranje istih nije vršeno na odgovarajućim bilansnim pozicijama u knjigovodstvenim evidencijama i finansijskim izvještajima (izdaci za nabavku stalnih sredstava i tekuće održavanje planirani su i iskazani na poziciji kapitalnih transfera, dio transfera sportskim organizacijama planiran i iskazan na poziciji transfera drugim nivoima vlasti i sl.)

S obzirom na to da nije sačinjen plan izdataka za kapitalne investicije, da se ne sačinjavaju operativni planovi i planovi novčanih tokova, nije postupljeno u skladu s odredbama Zakona o budžetima u FBiH.

Preporuka:

- **sačinjavati plan izdataka za kapitalne investicije, operativne planove i planove novčanih tokova, u skladu s odredbama Zakona o budžetima u FBiH.**

6. FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI

Općina je sačinila Konsolidovani godišnji finansijski izvještaj za 2020. godinu i dostavila ga Ministarstvu finansija Hercegovačko-neretvanskog kantona u skladu sa važećim propisima i u utvrđenom roku.

U Analizi iskaza, sačinjenoj uz godišnje računovodstvene izvještaje, obrazloženo je izvršenje budžeta u skladu sa Pravilnikom o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH.

Konsolidovani finansijski izvještaj za 2020. godinu nije potpun, jer ne sadrži imovinu (103.193 KM), te rashode i izdatke (15.168 KM) Centra za socijalni rad. Također, nije sačinjen godišnji finansijski izvještaj za Jedinstveni organ uprave. Općinsko javno pravobranilaštvo i Centar za socijalni rad Stolac nisu sačinili godišnje izvještaje o izvršenju budžeta. Navedeno nije u skladu s odredbama Zakona o budžetima u FBiH, Uredbe o računovodstvu budžeta u FBiH i Pravilnika o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH.

Preporuka:

- **pojedinačne finansijske izvještaje budžetskih korisnika sačinjavati u skladu s odredbama Pravilnika o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH, te osigurati da konsolidovani finansijski izvještaj pružaju tačan pregled rashoda i izdataka, kao i stanje imovine, obaveza i izvora sredstava.**

6.1 GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O IZVRŠENJU BUDŽETA

6.1.1 Prihodi i primici

U Godišnjem izvještaju o izvršenju budžeta za 2020. godinu ukupno ostvareni prihodi i primici iskazani su u iznosu od 6.505.084 KM, što je u odnosu na prihode i primitke planirane budžetom manje za 2.946.208 KM.

Strukturu prihoda i primitaka čine: primljeni transferi (3.098.832 KM), prihodi od poreza (2.339.347 KM), neporezni prihodi (1.031.089 KM) i primici od prodaje stalnih sredstava (35.816 KM).

6.1.1.1 Prihodi od poreza

Prihodi od poreza u najvećem dijelu odnose se na prihode od indirektnih poreza (1.539.488 KM), poreza na dohodak (602.226 KM) i poreza na imovinu (197.108 KM), koji se prema Zakonu o pripadnosti javnih prihoda u FBiH, doznačavaju na depozitni račun Općine.

6.1.1.2 Neporezni prihodi

Neporezni prihodi iskazani su u iznosu od 1.031.089 KM. Ostvareni prihodi odnose se na: naknade, takse i prihode od pružanja javnih usluga (943.733 KM) i prihode od poduzetničkih aktivnosti i imovine (87.356 KM).

Općinsko vijeće je 5. 6. 2020. godine donijelo Odluku o mjerama pomoći poduzetnicima pogodjenim posljedicama proglašene nesreće uzrokovane pojavom koronavirusa (COVID 19) na području Općine, sa primjenom od 1. 4. 2020. godine. Mjere pomoći odnosile su se na pravna lica i obrtnike sa sjedištem ili poslovnicom na području općine, kojima je zabranjen rad naredbama Federalne uprave civilne zaštite, Kantonalne uprave civilne zaštite i Civilne zaštite Općine, i to za sljedeće: oslobađanje plaćanja komunalne naknade, naknade za korištenje javnih površina u vlasništvu Općine, zakupa/koncesije na poljoprivrednom zemljištu u kojima je Općina zakupodavac/koncesionar, naknade za odvoz smeća (na period od tri mjeseca), takse na istaknutu firmu i naknada za postavljanje reklamnih panoa,¹⁰ te obustava svih postupaka koje je pokrenula Općina, javne ustanove i javna preduzeća kojima je Općina osnivač, u kojima se provodi ovrh i postupaka prisilne naplate prema poduzetnicima.

u kojima se provodi ovrh i postupaka prisilne naplate prema poduzetnicima pokrenutih od strane Općine, javnih ustanova i javnih preduzeća kojima je osnivač Općina.

Načelnik je 17. 6. 2020. godine raspisao Javni poziv za podnošenje zahtjeva za realizaciju mjera pomoći poduzetnicima na području općine, te 16. 10. 2020. godine imenovao komisiju za provođenje Javnog poziva, čiji je zadatok bio da provede proceduru i utvrdi-rang listu fizičkih i pravnih lica koja su ispunjavala uslove Javnog poziva (sjedište na području općine i zabrana rada). Načelnik je 30. 12. 2020. godine donio Odluku kojom su utvrđene mjere pomoći za 50 poduzetnika na području općine.

Te odluke uticale su na naplatu sljedećih prihoda: prihodi od takse za istaknutu firmu, manji su za 59,55% u odnosu na 2019. godinu i prihodi od naknade za zakup javnih površina manji su za 15,93% u odnosu na plan, što je obrazloženo u Analizi iskaza uz računovodstvene iskaze.

Naknade, takse i prihodi od pružanja javnih usluga odnose se najvećim dijelom na komunalne naknade i takse (395.509 KM), ostale budžetske naknade i takse (249.946 KM) i naknade i takse po federalnim zakonima i drugim propisima (188.888 KM). Naplata ovih prihoda se vrši na osnovu Instrukcije o uplati prihoda, prihoda od pružanja javnih usluga i donacija koju je donio načelnik 10. 10. 2016. godine.

Komunalne naknade i takse (395.509 KM) odnose se na ostale općinske komunalne naknade i takse (266.476 KM) i općinske komunalne naknade za istaknutu firmu (129.033 KM).

Na osnovu Zakona o komunalnoj djelatnosti Hercegovačko-neretvanskog kantona¹¹ Općinsko vijeće donijelo je 10. 5. 2019. godine Odluku o komunalnoj naknadi,¹² kojom su definisani obveznici

¹⁰ Na period od tri mjeseca s mogućnošću produženja u zavisnosti od epidemiološke situacije na području Općine

¹¹ „Službene novine Hercegovačko-neretvanskog kantona“, br 4/16

¹² „Sl. glasnik Općine Stolac“ br. 2/19

plaćanja komunalne naknade, mjerila i način obračuna, donošenje rješenja o komunalnoj naknadi i rokovi plaćanja, te evidencija obveznika plaćanja. Odlukom o vrijednosti boda za obračun komunalne naknade koju je donijelo Općinsko vijeće utvrđena je vrijednost boda „B“ u iznosu od 0,05 KM/m². Prisilnu naplatu komunalne naknade provodi nadležni sud u skladu s propisima kojima je regulisan ovršni postupak.

Ostale budžetske naknade i takse (249.946 KM) odnose se najvećim dijelom na naknade po osnovu prirodnih pogodnosti-rente (167.953 KM) i naknade za uređenje građevinskog zemljišta (54.099 KM).

Prihodi od naknade po osnovu prirodnih pogodnosti – renta regulisani su Odlukom Vijeća o visini naknade za pogodnost građevinskog zemljišta-rente na području Općine¹³ od 9. 2. 2018. godine, kojom je definisano da naknada za pogodnosti građevinskog zemljišta-rente utvrđuje rješenjem o urbanističkoj saglasnosti, a kojim se utvrđuje način i rok plaćanja naknade. Visina naknade za pogodnost gradskog i ostalog građevinskog zemljišta-rente utvrđuje se po zonama u postotku od konačne prosječne građevinske cijene za 1 m² korisne stambene površine objekta.

Prihodi od naknade za uređenje građevinskog zemljišta regulisani su Odlukom Vijeća o visini naknade za uređenje građevinskog zemljišta-rente na području Općine od 7. 4. 2004. godine. Naknada o troškovima uređenja građevinskog zemljišta utvrđuje se rješenjem o urbanističkoj saglasnosti. Naknada za uređenje građevinskog zemljišta utvrđuje se na osnovu stvarno uloženih sredstava u uređenje građevinskog zemljišta po m² izgrađene korisne površine građevine.

U okviru naknada i taksi po federalnim i drugim propisima (188.888 KM) najznačajniji su namjenski prihodi za ceste (101.077 KM) i prihodi od naknada za zaštitu od prirodnih i drugih nesreća (60.351 KM).

Prihodi od poduzetničkih aktivnosti i imovine u najvećem dijelu odnose se na prihode od davanja prava na eksploataciju prirodnih resursa (49.887 KM) i prihode od iznajmljivanja poslovnih prostora (27.199 KM). Prema Zakonu o koncesijama Hercegovačko-neretvanskog kantona,¹⁴ naknade za koncesije utvrđene ugovorom o koncesiji predstavljaju prihod Kantona i općina na čijem se području nalazi predmet koncesije, a raspoređuju se u omjeru 55% u korist općina i 45% u korist Kantona. U skladu sa odlukama Općinskog vijeća i Zakonom o poljoprivrednom zemljištu Hercegovačko-neretvanskog kantona¹⁵ dodjele koncesija za poljoprivredno zemljište provodi Općina putem općinske komisije. Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede Hercegovačko-neretvanskog kantona u saradnji sa Poljoprivrednim, vodoprivrednim i šumarskim inspektoratom Općine vrši kontrolu uplata i obaveza po potpisanim ugovorima. Općina je zaključila pet ugovora za koncesije na poljoprivrednom zemljištu sa fizičkim i pravnim licima.

Pored ove vrste koncesije koje su vezane za poljoprivredno zemljište postoje i koncesije koje prema Zakonu o koncesijama potpisuje Vlada Hercegovačko-neretvanskog kantona koju zastupa nadležni ministra i koncesionar. Ministarstvo finansija Hercegovačko-neretvanskog kantona prati izvršenje koncesionih ugovora u pogledu plaćanja naknada za koncesije. Ove koncesije odnose se na eksplataciju mineralne sirovine krečnjaka kao tehničko-građevinskog kamena („JOP INVEST“ d.o.o. Stolac), te koncesije za obavljanje elektroprivredne djelatnosti proizvodnje, prijenosa i distribucije električne energije za elektroenergetske objekte fotonaponske elektrane („HE Energy“ d.o.o. Stolac, ENERGIJA HODOVO d.o.o. Stolac, „MARSSEL“ d.o.o. Mostar, „ECO ENERGY“ d.o.o. Gračanica, „ENERGOSOL“ d.o.o. Jablanica i dr.).

6.1.1.3 Primljeni transferi i donacije

Primljeni transferi i donacije iskazani su u iznosu od 3.098.832 KM, a njihovu strukturu čine primljeni tekući transferi od ostalih nivoa vlasti (2.708.046 KM) i tekući transferi od inozemnih vlada i međunarodnih organizacija (140.329 KM), te kapitalni transferi od ostalih nivoa vlasti (250.457 KM).

Najznačajniji iznos primljenih transfera od ostalih nivoa vlasti odnosi se na transfer Federalnog ministarstva finansija (1.007.589 KM). Vlada FBiH je Odlukom o raspodjeli preostalog dijela sredstava utvrđenih Budžetom FBiH za 2019. godinu odobrila sredstva Federalnom ministarstvu finansija na

¹³ „Sl. glasnik Općine Stolac“ br. 1/18

¹⁴ „Službene novine Hercegovačko-neretvanskog kantona“ br. 1/13

¹⁵ Službene novine Hercegovačko-neretvanskog kantona“ br. 8/13

poziciji „Tekući transferi drugim razinama vlasti i fondovima – KANTONI i OPĆINE“,¹⁶ a Općini su dodijeljena sredstva u iznosu od 320.000 KM. Također, Ugovorom o dodjeli pomoći od 30. 7. 2020. godine, između Federalnog ministarstva finansija i Općine, a na osnovu Odluke Vlade FBiH od 29. 7. 2020. godine dodijeljen je iznos od 687.589 KM. Općina je dostavila izvještaj o utrošku sredstva Federalnom ministarstvu finansija 9. 6. 20201. godine.

Također, u okviru primljenih transfera od ostalih nivoa vlasti Federalno ministarstvo razvoja, poduzetništva i obrta doznačilo je sredstva u iznosu od 140.000 KM za Gospodarsku zonu Hodovo, na osnovu Ugovora o dodjeli sredstava u sklopu Grant sheme „Unapređenje poduzetničkih zona u Federaciji BiH“ i Općine od 27. 12. 2019. godine za projekat „Izgradnja gospodarske zone Hodovo“. Općina je u skladu sa Ugovorom o izgradnji komunalne infrastrukture u Gospodarsku zonu Hodovo provela postupak odabira najpovoljnijeg izvođača radova i sa istim zaključila ugovor o izvođenju radova od 13. 3. 2020. godine. Nadzor nad izvođenjem radova izvršila je Služba graditeljstva, prostornog uređenja, zaštite okoliša i obnove. Radove na izgradnji komunalne infrastrukture izvodilo je preduzeće „Putovi“ d.o.o. Grude.

Tekući transferi od kantona u najvećoj mjeri odnose se na sredstva Ministarstva zdravstva, rada i socijalne zaštite Hercegovačko-neretvanskog kantona (579.595 KM) za isplatu novčane pomoći korisnicima Centra za socijalni rad na području Općine u skladu s Zakonom o socijalnoj zaštiti, Ministarstva prometa i veza Hercegovačko-neretvanskog kantona (341.478 KM) za sanaciju lokalnih cesta, te Ministarstva obrazovanja Hercegovačko-neretvanskog kantona (255.104 KM) u svrhu subvencioniranja prijevoza učenika osnovnih škola.

Tekući transferi od inostranih vlada i međunarodnih organizacija odnosi se na transfer Republike Hrvatske (129.968 KM) na osnovu Ugovora o finansijskoj pomoći za provedbu programa/projekta rekonstrukcija Kulturnog centra Stolac i Odluke Vlade Republike Hrvatske o raspodjeli sredstava za finansiranje kulturnih, obrazovnih, znanstvenih, zdravstvenih i ostalih programa i projekata od interesa za hrvatski narod u BiH za 2019. godinu.

Najznačajniji kapitalni transferi od ostalih nivoa vlasti odnose se na kapitalne transfere od Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice (197.500 KM) za finansiranje projekta „Stambeno zbrinjavanje Roma 2018-2019 u Općini Stolac“.

6.1.2 Rashodi, izdaci i finansiranje

U Godišnjem izvještaju o izvršenju budžeta za 2020. godinu rashodi i izdaci iskazani su u iznosu od 6.503.520 KM. Strukturu rashoda i izdataka čine: plaće i naknade troškova zaposlenih (1.773.933 KM), doprinosi poslodavca (163.475 KM), izdaci za materijal i usluge (476.088 KM), tekući transferi i drugi tekući rashodi (2.648.742 KM), kapitalni transferi (780.139 KM), izdaci za kamate (10.414 KM), izdaci za nabavku stalnih sredstava (620.429 KM) i izdaci za otplate dugova (30.300 KM).

6.1.2.1 Plaće i naknade troškova zaposlenih

Plaće i naknade troškova zaposlenih iskazane su u iznosu od 1.773.933 KM, od čega se najznačajniji iznos odnosi na Jedinstveni organ uprave odnosi 1.558.003 KM.

Odlukom Općinskog vijeća o utvrđivanju platnih razreda i koeficijenata za plaće, naknada plaće uposlenika Općine Stolac¹⁷ i Pravilnikom o plaćama i naknadama izabranih dužnosnika nositelja izvršnih funkcija i savjetnika, državnih službenika i namještenika Općine Stolac od 10. 4. 2014. godine utvrđen je način obračuna plaća i naknada plaća. Navedeni interni akti usklađeni su sa Zakonom o plaćama i naknadama u organima vlasti FBiH¹⁸.

Osnovna plaća utvrđuje se množenjem koeficijenta plaće sa osnovicom za plaću. Osnovica plaće za 2020. godinu utvrđena je Odlukom o izvršenju budžeta Općine Stolac za 2020. godinu u iznosu od 260 KM.

¹⁶ „Sl. novine FBiH, br. 97/19

¹⁷ „Sl. glasnik Općine Stolac“, br. 01/14

¹⁸ „Sl. novine FBiH“ br. 45/10, 111/12, 20/17

Općina nije donijela interni akt kojim se uređuje vođenje evidencija o radnom vremenu državnih službenika i namještenika. **Obrasci evidencije o radnom vremenu ne sadrže sve elemente propisane Pravilnikom o sadržaju i načinu vođenja evidencije o radnicima i drugim licima angažovanim na radu,**¹⁹ kao što su početak rada, završetak rada, vrijeme i sate zastoja, prekid rada i sl.

Najviša plaća isplaćena je u neto iznosu sa minulim radom od 2.597 KM, a najniža u neto iznosu od 659 KM. Prosječna neto plaća iznosila je 1.014 KM.

Ocenjivanje državnih službenika i namještenika izvršeno je blagovremeno i u cijelosti u skladu sa odredbama Zakona o državnoj službi u FBiH, Zakona o namještenicima u organima državne službe u FBiH²⁰ i Pravilnika o ocenjivanju rada državnih službenika u organima državne službe FBiH.²¹

Naknade troškova zaposlenih iskazane su u iznosu od 218.808 KM, od čega se na Jedinstveni organ uprave odnosi 192.679 KM, Centar za socijalni rad 17.975 KM i Općinsko javno pravobranilaštvo 8.154 KM.

Naknade troškova zaposlenih odnose se na naknadu za topli obrok (139.403 KM), regres za godišnji odmor (32.900 KM), naknadu za prevoz (37.160 KM), otpremnine (6.474 KM) i pomoći u slučaju smrti i bolesti (2.871 KM).

Isplata naknade za topli obrok vršena je u neto iznosu od 1% prosječne neto plaće isplaćene u FBiH, prema posljednjem objavljenom statističkom podatku, u skladu sa važećim propisima.

Regres za godišnji odmor isplaćen je u visini 50% prosječne neto plaće isplaćene u Federaciji BiH, na osnovu Odluke o isplati regresa za 2020. godinu od 27. 7. 2020. godine u iznosu od 470 KM.

Uvidom u uzorak plaća za septembar i uzorak naknada troškova zaposlenih nismo utvrdili nepravilnosti.

Preporuka:

- **donijeti i primjenjivati interni akt kojim će se regulisati sadržaj i način vođenja dnevne evidencije o radnom vremenu zaposlenika, u skladu s odredbama Pravilnika o sadržaju i načinu vođenja evidencije o zaposlenicima i drugim licima angažovanim na radu.**

6.1.2.2 Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge

Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge iskazani su u iznosu od 476.088 KM. Strukturu izdataka čine: ugovorene i druge posebne usluge (161.876 KM), izdaci za energiju (147.366 KM), nabavka materijala i sitnog inventara (59.486 KM), izdaci za komunikaciju i komunalne usluge (39.987 KM), izdaci za tekuće održavanje (37.210 KM), izdaci za usluge prevoza i goriva (21.487 KM), izdaci osiguranja, bankarskih usluga i platnog prometa (8.586 KM) i putni troškovi (90 KM).

Ugovorene i druge posebne usluge čine u većem dijelu izdaci za volonterski rad (30.930 KM), izdaci za rad biračkih odbora (22.714 KM), ostali izdaci za druge samostalne djelatnosti (22.665 KM), izdaci za sistematski pregled (12.097 KM), izdaci za rad komisija (11.540 KM), ostale nespomenute usluge (11.097 KM), usluge reprezentacije (9.697 KM), izdaci za naknade općinskim vijećnicima (4.989 KM).

Izdaci za rad komisija odnose se na isplate za Komisiju za tehnički pregled (7.400 KM), Komisiju za procjenu vrijednosti nekretnina (3.840 KM) i Komisiju za prijem državnih službenika (300 KM).

Izdaci za naknade općinskim vijećnicima realizuju se na osnovu Odluke o visini naknade vijećnicima Općinskog vijeća Stolac od 11. 9. 2000. godine sa izmjenama. Odlukom je utvrđena naknada po sjednici predsjedniku i dopredsjedniku Vijeća u iznosu od 150 KM i vijećnicima 100 KM.

Ostali izdaci za druge samostalne djelatnosti u najvećoj mjeri odnose se na ugovore o djelu (15.550 KM) koje je načelnik zaključivao sa vanjskim saradnicima. Ugovori o djelu zaključivali su se za obavljanje poslova prema Sporazumu sa Federalnom upravom za geodetske i imovinsko-pravne poslove o zajedničkoj implementaciji aktivnosti na sistematskom ažuriranju i usaglašavanju podataka o nekretninama katastra i zemljische knjige, za obavljanje administrativnih poslova i koordinaciju rada službi prilikom izrade Programa gospodarenja poljoprivrednim zemljištem za period 2020. -2025. godine, upravljanje i održavanje objekta sportske dvorane i poslove čišćenja prostorija u kojima je smješteno Općinsko pravobranilaštvo.

¹⁹ Sl. novine FBiH[“], br. 92/16

²⁰ „Sl. novine FBiH[“], br 49/05

²¹ Sl. novine FBiH[“], br. 62/11 i 89/13

Centar za socijalni rad zaključivao je ugovore o djelu u neto iznosu od 6.000 KM za obavljanje poslova pratitelja djece sa posebnim potrebama na relaciji Stolac-Mostar za vrijeme redovnog pohađanja nastave.

6.1.2.3 Tekući transferi i drugi tekući rashodi

Tekući transferi i drugi tekući rashodi u iznosu od 2.648.742 KM odnose se na transfere pojedincima (1.121.861 KM), neprofitnim organizacijama (567.592 KM), subvencije javnim preduzećima (452.562 KM), transfere drugim nivoima vlasti (393.312 KM) i druge tekuće rashode (113.415 KM).

Odlukom o izvršenju Budžeta Općine Stolac za 2020. godinu (u daljem tekstu: Odluka o izvršenju Budžeta) utvrđen je način realizacije tekućih transfera po pojedinim pozicijama.

Tekući transferi pojedincima realizovani su za isplatu beneficia za socijalnu zaštitu (579.594 KM), prevoz učenika (311.395 KM), pomoći pojedincima za sanaciju objekata (112.518 KM), proljetnu sjetvu za poljoprivrednike (50.000 KM), pomoći socijalno ugroženim kategorijama (34.670 KM), isplate stipendija (16.000 KM).

Beneficije za socijalnu zaštitu odnosi se na isplatu dječijeg dodatka, pomoći porodiljama, troškove smještaja u ustanove socijalne zaštite, stalne novčane pomoći za domaćinstva, koje su iskazane kod Centra za socijalni rad.

Prevoz učenika finansiran je na osnovu Odluke Općinskog vijeća o subvencioniranju troškova prevoza učenika osnovnih škola kojima je osnivač Općina Stolac. Shodno Odluci, učenicima koji su udaljeni od škole 2 km i više, subvencionirani su troškovi prevoza u iznosu 100% cijene mjesecne karte. Sa autoprevoznikom je zaključen ugovor, na osnovu kojeg su fakturisane pružene mjesecne usluge prevoza.

Pomoći pojedincima za sanaciju objekata odobravane su na osnovu pojedinačnih zahtjeva. Isporuka materijala fizičkim licima za sanaciju kuća vršena je na osnovu zaključenih okvirnih sporazuma sa dobavljačima, a Služba graditeljstva, prostornog uređenja, zaštite okoliša i obnove vršila je neposredni nadzor nad isporukom materijala.

Proljetna sjetva finansirana je iz sredstava Federalnog ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva u iznosu od 40.000 KM i dijelom iz Budžeta Općine 10.000 KM. Fizičkim licima, obrtnicima koji su ispunjavali uslove Javnog poziva, da su dostavili fiskalne račune ili fakture kao dokaz da je plaćen nabavljeni repromaterijal, Općina je doznačila sredstva u iznosu podrške do 1.000 KM.

Tekući transferi neprofitnim organizacijama odnose se na transfere javnim ustanovama čiji je Općina osnivač (236.174 KM), transfer Dobrovoljnog vatrogasnog društva (131.457 KM), Crvenom krstu (58.864 KM) i udruženjima (31.395 KM), političkim strankama (50.000 KM), za projekte nevladinih i neprofitnih organizacija (49.700 KM) i sajam „Hercegovački plodovi Mediterana“ (10.000 KM).

Odlukom o izvršenju Budžeta Općine utvrđeno je da se sredstva namijenjena za redovne transfere koja se odnose na osnovne škole Stolac i Crnići i 13 udruženja utvrđenih u Budžetu Općine raspoređuju mjesечно, u granicama odobrenog Budžeta Općine i okviru likvidnih mogućnosti.

Transferi javnim ustanovama čiji je Općina osnivač doznačeni su Dječjem vrtiću Stolac (177.800 KM), osnovnim školama Crnići (31.897 KM) i Stolac (26.479 KM). Realizacija budžetskih sredstava vršena je putem mjesecnih tranši za isplatu plaća i materijalnih troškova Dječjem vrtiću, a školama za isplatu materijalnih troškova, na osnovu zahtjeva i dostavljene specifikacije troškova. Korisnici su dostavili Službi za budžet i finansije izvještaje o utrošku budžetskih sredstava.

Transferi Dobrovoljnog vatrogasnog društva i Crvenom krstu doznačeni su za finansiranje plaća i naknada na osnovu mjesecnih zahtjeva.

Transferi udruženjima, u okviru raspoloživih sredstava odobrenih Budžetom, doznačeni su u jednakim mjesечnim tranšama: 1) Udruženju nosilaca ratnih odlikovanja Hrvatskog vijeća odbrane Herceg-Bosne (8.340 KM); 2) Jedinstvenoj organizaciji boraca Stolac, Ratnim vojnim invalidima, Organizaciji porodica šehida i Udruženju logoraša Stolac u iznosu od po 3.240 KM; 3) Udruženju dobrovoljaca i veterana domovinskog rata, Udruženju zatočenika HVO i Udruženju veterana vojne policije domovinskog rata u iznosu od po 2.340 KM i 4) Udruženju građana „Popoljci“ Stolac (2.100 KM).

Tekući transferi za projekte nevladinih i neprofitnih organizacija realizovani su u iznosu od 49.700 KM, od čega se na udruženja građana odnosi 31.700 KM i vjerske zajednice 18.000 KM.

Pravilnikom o načinu finansiranja i sufinansiranja projekata nevladinih i neprofitnih organizacija koji djeluju na području Općine (u daljem tekstu: Pravilnik), utvrđeni su uslovi i kriteriji za upotrebu sredstava tekućih transfera nevladnim i neprofitnim organizacijama. U skladu s Pravilnikom, sredstva se dodjeljuju nakon provedenog javnog poziva.

Javnim pozivom za 2020. godinu, kao uslov za učešće utvrđeno je da je prijava poslana u propisanom roku i na propisanim obrascima, da su podnosioci prijava upisani u matični registar udruženja/neprofitnih organizacija i da djeluju na području Općine, kao i da su ispunili obaveze preuzete na osnovu dodjele bespovratnih sredstava iz ranijih godina. Komisija imenovana rješenjem načelnika imala je zadatak da izvrši bodovanje projekata i utvrdi rang listu na osnovu slijedećih kriterija utvrđenih Pravilnikom: 1) Projekat poboljšava kvalitet života građana kroz ostvarenje strateških ciljeva Općine (25 bodova); 2) Projekat potiče razvoj Općine (25 bodova); 3) Promicanje volonterskog rada (15 bodova); 4) Sufinansiranje projektnih aktivnosti (15 bodova); 5) Osigurani kapaciteti za implementaciju projekta (10 bodova); 6) Partnerstvo sa drugim fizičkim i pravnim licima (5 bodova); 7) Promicanje Općine kroz implementaciju projekta (5 bodova).

U skladu s Pravilnikom članovi komisije izvršili su bodovanje pristiglih projekata na način da su bodove množili koeficijentom 0, 1, 2 ili 3, zavisno u kojoj mjeri određeni projekat zadovoljava definisani kriterij, po mišljenju članova komisije. Uvidom u dokumentaciju nismo mogli potvrditi da su utvrđeni kriteriji mjerljivi, a za iste nije zahtijevana dokumentacija koja dokazuje ispunjenost ovih kriterija, te je bodovanje izvršeno na osnovu subjektivne ocjene članova komisije.

Komisija je utvrdila rang listu na osnovu utvrđenog broja bodova, a odluku o dodjeli sredstava krajnjim korisnicima, kao i iznosu sredstava za finansiranje/sufinansiranje projekata donosio je načelnik. Nije prezentirana dokumentacija kojom bi se potvrdilo na koji način je odobren iznos sredstava. Sa odabranim korisnicima zaključeni su ugovori kojim su utvrđena prava i obaveze ugovornih strana.

Odlukom o izvršenju Budžeta Općine korisnicima sredstava utvrđena je obaveza podnošenja završnog narativnog i finansijskog izještaja po završetku projekta, a najkasnije do 31. 1. 2021. godine. U slučaju nemajanskog korištenja ili neizvršavanja aktivnosti u ugovorenom roku, shodno zaključenim ugovorima, korisnik je dužan vratiti sredstva u roku od 30 dana od dana prijema obavijesti Općine o potrebi vraćanja primljenih sredstava.

Revizijom smo utvrdili da utvrđeni kriteriji nisu mjerljivi, te da je bodovanje izvršeno na osnovu subjektivne ocjene članova komisije i da nije zahtijevana dokumentacija koja dokazuje ispunjenost ovih kriterija. Ne može se potvrditi da je utvrđeni iznos sredstava koji je odobren odlukama načelnika za određene projekte rezultat prethodno izvršenog bodovanja, odnosno da je dodijela sredstava opravdana. S obzirom na navedeno, ne možemo potvrditi da je odabir projekata nevladinih i neprofitnih organizacija u iznosu od 49.700 KM izvršen na osnovu primjene prethodno utvrđenih kriterija.

Kod pravdanja sredstava pojedini korisnici nisu dostavili izještaje, ili su dostavili nepotpune izještaje (narativni dio bez finansijskog izještaja). Za korisnike čiji je izještaj ocijenjen neprihvatljivim zbog dostavljanja neadekvatne dokumentacije Općina nije zatražila povrat sredstava, zbog čega nije postupljeno u skladu s Odlukom o izvršenju Budžeta Općine za 2020. godinu i zaključenim ugovorima.

Preporuke:

- **definisati mjerljive kriterije za raspodjelu transfera nevladnim i neprofitnim organizacijama, uz obavezu podnošenja dokaza o njihovoj ispunjenosti, kao i način utvrđivanja odobrenih iznosa u odnosu na dodijeljene bodove;**
- **uspostaviti adekvatan nadzor nad namjenskim utroškom sredstava tekućih transfera za projekte nevladinih i neprofitnih organizacija.**

Subvencije javnim preduzećima odnose se na subvencije odobrene Budžetom za JP „Komunalno“ d.o.o. Stolac za funkcionisanje poslovanja (229.000 KM), JU „Radimla“ za isplatu plaća, naknada plaća i materijalnih troškova (162.562 KM) i Radio-televiziji Herceg-Bosne za funkcionisanje poslovanja (60.000 KM). Sa korisnicima nisu zaključeni ugovori, kojim bi se regulisala međusobna prava i obaveze ugovornih strana.

Tekući transferi drugim nivoima vlasti u većem dijelu odnose se na transfer Domu zdravlja Stolac (280.369 KM) i transfere za sport (62.629 KM).

Transfer Domu zdravlja Stolac, kojem je Općina osnivač, vršene su dozname sredstava na osnovu mjesecnih zahtjeva za unapređenje rada i kvalitete zdravstvenih usluga.

Transfer za sport realizovan je u većem dijelu doznačavanjem sredstava Sportskom savezu Općine Stolac (48.629 KM) na osnovu mjesecnih zahtjeva kojim su finansirane plaće i materijalni troškovi, kotizacije i članarine klubova. Sa savezom nije zaključen ugovor kojim bi se regulisala međusobna prava i obaveze, praćenje namjenskog utroška, izvještavanje i nadzor budžetskih sredstava. S obzirom na to da se ovaj transfer ne odnosi na transfer nižem nivou vlasti, konstatujemo da on nije planiran i knjigovodstveno evidentiran na odgovarajućem kontu u skladu sa Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH.

Preporuka:

- ***zaključiti ugovor sa Sportskim savezom Općine Stolac kojim će se regulisati međusobna prava i obaveze, te vršiti nadzor nad namjenskim utroškom sredstava.***

6.1.2.4 Kapitalni transferi

Kapitalni transferi iskazani su u iznosu od 780.139 KM, što je za 895.013 KM manje u odnosu na sredstva odobrena Budžetom i odnose se na transfere drugim nivoima vlasti.

Kapitalni transfer Općini Čapljina (205.699 KM) definisan je članom 42. Odluke o izvršenju budžeta, a isti se realizuje na osnovu Sporazuma o oblicima i načinu saradnje općina Čapljina i Stolac na realizaciji projekta „Vodoopskrbni sistem na Dubravskoj visoravni“ od 8. 7.2014. godine i izmjenama Sporazuma od 20. 8. 2014. godine. Sredstva se doznačavaju na račun općine Čapljina u dva obroka svake godine, na osnovu odluka načelnika za izmirenje obaveza Općine Čapljina nastalih na provođenju projekta na prostoru Općine Čapljina.

Kapitalni transfer Gospodarska zona Hodovo (199.960 KM), definisan je članom 43. Odluke o izvršenju budžeta, a realizovan na osnovu odluka načelnika i provedenih procedura propisanih Zakonom o javnim nabavkama. Općina je provela postupke odabira najpovoljnijeg izvođača radova i sa „Putovi“ d.o.o. Grude zaključila dva ugovora o izvođenju radova od 13. 3. 2020. godine i 19. 8. 2020. godine. Radove na izgradnji komunalne infrastrukture izvodio je izabrani dobavljač u skladu s ugovorima o izgradnji komunalne infrastrukture u GPZ Hodovo, koji dostavljao fakture za okončane situacije za izvršene zemljane, pripremne i asfalterske radove. Nadzor nad izvođenjem radova izvršila je Služba građenja, prostornog uređenja, zaštite okoliša i obnove.

Kapitalni transfer za sanaciju lokalnih cesta (198.724 KM), definisan je članom 43. Odluke o izvršenju budžeta, a realizovan na osnovu odluka načelnika i provedenih procedura propisanih Zakonom o javnim nabavkama, koje je provodila Općina. Na kapitalnim transferima za sanaciju lokalnih cesta evidentirani su Ugovori koji se odnose na nabavku i isporuku betona, nasipa i tampona za sanaciju lokalnih puteva u Općini, za radove u vidu betoniranja i sanacije (popravke) odnose se na lokalne, to jest seoske puteve.

Na poziciji kapitalnih transfera Budžetom su planirana i knjigovodstveno evidentirana ulaganja u komunalnu infrastrukturu u GPZ Hodovo u iznosu od 199.960 KM i u tekuće održavanje lokalnih i drugih nekategorisanih puteva u iznosu od 198.724 KM koji ne predstavljaju nepovratna davanja drugim licima u svrhu nabavke kapitalne imovine. Za vrijednost ulaganja u GPZ Hodovo izvršeno je povećanje vrijednosti stalnih sredstava. Zbog navedenog konstatujemo da ovi izdaci prilikom planiranja i knjigovodstvenog evidentiranja nisu klasifikovani prema kontnom planu koji je sastavni dio Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH.

Preporuka:

- ***ulaganja u komunalnu infrastrukturu i lokalne ceste planirati i evidentirati na pozicijama kapitalnih izdataka i izdataka za tekuće održavanje, u skladu s odredbama Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH.***

6.1.2.5 Izdaci za nabavku stalnih sredstava

Izdaci za nabavku stalnih sredstava iskazani su u iznosu od 620.429 KM i u odnosu na sredstva odobrena Budžetom manji su za 1.571.233 KM ili 71,7%. Nerealizovani iznos sredstava najvećim dijelom odnosi se nabavku građevina (1.063.663 KM), nabavku zemljišta (340.000 KM), te rekonstrukciju i investiciono održavanje (105.420 KM).

Za pozicije koje značajno odstupaju od plana, nisu data obrazloženja.

Izdaci se odnose na nabavku građevina (560.579 KM), nabavku stalnih sredstava u obliku prava (48.351 KM) i nabavku opreme (11.499 KM).

Nabavka građevina u iznosu od 207.357 KM odnosi se na izvedene radove po osnovu Okvirnog sporazuma iz 2019. godine sa izvođačem radova „Izgradnja Tojaga“ d.o.o. Mostar za „Izgradnju tri stambene jedinice u vlasništvu Općine Stolac za stambeno zbrinjavanje Roma“.

Na istoj poziciji iskazan je izdatak u iznosu od 129.967 KM, koji se odnosi na rekonstrukciju Kulturnog centra Stolac– II faza“, na osnovu Okvirnog sporazuma sa izvođačem radova „Hercegovinainvest“ d.o.o. Stolac iz 2019. godine.

Izdatak u iznosu od 134.691 KM odnosi se na realizaciju Ugovora za izgradnju sistema za navodnjavanje „Dolumi“ II faza, koji su Općina i Ured za koordinaciju projekta – PCU pri Federalnom ministarstvu poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva 27. 12. 2019. godine zaključile u svojstvu naručioca sa izvođačem radova „Hidrolet“ d.o.o. Rogatica u ukupnom iznosu od 313.423 KM. Općina je ugovorene radove sufinsansirala u procentu 44%. Radovi su okončani, a što je konstatovano Zapisnikom o predaji izgrađenog objekta potpisanim od strane naručioca, izvođača radova i nadzornog organa. Po ispostavljenim situacijama, Općina je evidentirala pripadajući iznos sufinsansiranja.

Nabavka stalnih sredstava u obliku prava odnosi se na u većem dijelu na izradu glavnog projekta Sportske dvorane od 34.838 KM.

Nabavka opreme odnosi se na nabavku kompjuterske opreme (7.895 KM), uredskog namještaja (2.634 KM) i opreme za prenos podataka i glasa (969 KM).

6.1.3 Finansijski rezultat

U finansijskim izvještajima za 2020. godinu iskazan je finansijski rezultat kako slijedi:

R. br.	Opis	Budžet za 2020. godinu	Ostvareno u 2020. godini	Ostvareno u 2019. godini	Index (4/3)x100
1	2	3	4	5	6
I	PRIHODI	9.091.292	6.469.268	5.831.972	71,16
I.1.	Prihodi od poreza	2.636.690	2.339.347	2.649.825	88,72
I.2.	Neporezni prihodi	1.409.000	1.031.089	1.439.365	73,18
I.3.	Primljeni transferi	5.045.602	3.098.832	1.742.782	61,42
II	RASHODI	7.229.330	5.852.791	5.066.079	80,96
II.1.	Tekući rashodi	2.607.128	2.413.496	2.271.580	92,57
II.2.	Tekući grantovi	2.907.020	2.648.742	2.147.214	91,12
II.3.	Kapitalni grantovi	1.695.152	780.139	638.251	46,02
II.4.	Izdaci za kamate	11.000	10.414	9.034	94,67
II.5.	Tekuća budžetska rezervna	9.030			
III	TEKUĆI SUFICIT I – II	1.861.962	616.477	765.893	33,11
IV	NETO NABAVKA STAL. SREDST. (IV 2 – IV 1)	1.831.662	584.613	1.163.914	31,92
IV.1.	Primici od prodaje stalnih sredstava	360.000	35.816	35.462	9,95
IV.2.	Izdaci za nabavku stalnih sredstava	2.191.662	620.429	1.199.376	28,31
V	UKUPAN DEFICIT/SUFICIT III – IV	30.300	31.864	-398.021	105,16
VI	NETO SMANJENJE FINANSIJSKE IMOVINE (VI 1 – VI 2)	0	0	0	-
VI.1.	Primici od finansijske imovine	0	0	0	-
VI.2.	Izdaci za finansijsku imovinu	0	0	0	-
VII	NETO ZADUŽIVANJE (NETO OTPLATE DUGOVA) (VII 1 – VII 2)	-30.300	-30.300	400.000	100,00

VII.1.	Primici od zaduživanja	0	0	400.000	-
VII.2.	Izdaci za otplate dugova	30.300	30.300	0	100,00
VIII	UKUPAN FINANSIJSKI REZULTAT (V + VI + VII)	0	1.564	1.979	-

U revidiranoj godini iskazan je tekući suficit u iznosu od 616.477 KM, s obzirom na to da su prihodi ostvareni u iznosu od 6.469.268 KM, a rashodi u iznosu od 5.852.791 KM. U 2020. godini iskazan je pozitivan finansijski rezultat u iznosu od 1.564 KM.

Na 31. 12. 2020. godine neraspoređeni višak prihoda nad rashodima iskazan je u iznosu od 68.385 KM.

6.2 BILANS STANJA

6.2.1 Gotovina, kratkoročna potraživanja, razgraničenja i zalihe

Stanje gotovine na 31. 12. 2020. godine iskazano je u iznosu od 1.410.514 KM, a čine ga sredstva na transakcijskim računima u iznosu od 1.410.440 KM (transakcijski račun – glavni račun (1.204.447 KM) otvorenog kod UniCredit bank d.d. Mostar, deviznih računa otvorenih kod UniCredit bank d.d. Mostar (117.154 KM) i šest podračuna, od kojih su veći iznosi na podračunu za zaštitu i spašavanje (39.676 KM), ceste (34.933 KM) i skloništa (14.043 KM)) i stanje u blagajni 74 KM.

Kratkoročna potraživanja iskazana su u iznosu od 508.475 KM a odnose se na potraživanja od pravnih lica (143.550 KM), potraživanja od fizičkih lica (40.848 KM), sumnjiva i sporna potraživanja (322.314 KM) i ostala potraživanja (1.764 KM).

Potraživanja od pravnih lica odnose se na potraživanja za komunalnu naknadu (140.889 KM) i potraživanja po osnovu zakupa zemljišta (2.661 KM).

Potraživanja od fizičkih lica u najvećem dijelu odnose se na potraživanja za komunalnu naknadu (14.542 KM) i potraživanja za dodijeljeno građevinsko zemljište (14.019 KM).

Potraživanja za dodijeljeno građevinsko zemljište (14.019 KM) evidentirana su na osnovu rješenja o dodjeli zemljišta radi gradnje koje je donijelo Općinsko vijeće, a prema prezentiranim podacima dio potraživanja je po rješenjima evidentirano u periodu od 2007.- 2020. godine. Shodno navedenom utvrdili smo da se za ova potraživanja ne vodi evidencija po ročnosti, odnosno potraživanja starija od šest mjeseci nisu evidentirana na poziciji sumnjivih i spornih, kako je to propisano Računovodstvenim politikama za federalne budžetske korisnike i trezor. Prezentirano je da su dužnicima upućene opomene za plaćanje u prethodnim periodima.

Sumnjiva i sporna potraživanja u najvećem iznosu odnose se na potraživanja za komunalne naknade za pravna lica u iznosu od 300.912 KM i potraživanja za komunalne naknade za fizička lica u iznosu od 16.903 KM. Sva sumnjiva i sporna potraživanja su utužena.

6.2.2 Stalna sredstva

U konsolidovanim finansijskim izvještajima Općine na 31. 12. 2020. godine iskazana su stalna sredstva sadašnje vrijednosti 6.564.922 KM (nabavne vrijednosti od 7.896.085 KM, ispravke vrijednosti od 1.331.163 KM). **Stalna sredstva Centra za socijalni rad nisu iskazana u glavnoj knjizi trezora, zbog čega nisu sadržana ni u konsolidovanom izvještaju.**

Struktura stalnih sredstava je sljedeća: građevine (6.437.093 KM), oprema (883.550 KM), stalna sredstva u obliku prava (482.532 KM), zemljište (65.454 KM) i sredstva u pripremi (27.456 KM).

U okviru **građevina** evidentirana je zgrada Općine čija je nabavna vrijednost u poslovnim knjigama iskazana u iznosu od 1.008.577 KM, ostale pomoćne građevine – Sportska dvorana Osnovna škola „Crnići“ čija je nabavna vrijednost u poslovnim knjigama iskazana u iznosu od 853.927 KM, te zgrada Kulturnog centra Stolac čija je nabavna vrijednost u poslovnim knjigama iskazana u iznosu od 347.138 KM. Zgrada Općine i Kulturnog centra Stolac u knjigovodstvenim evidencijama evidentirane su na

osnovu elaborata o procjeni vrijednosti nekretnina, a Sportska dvorana Osnovna škola „Crnići“ u knjigovodstvenim evidencijama evidentirana je na osnovu Rješenja o urbanističkoj saglasnosti.

Općina ne posjeduje vjerodostojnu dokumentaciju, u vezi s vlasništvom i posjedom za zgradu Općine, Sportsku dvoranu Osnovne škole „Crnići i zgradu Kulturnog centra Stolac, kojom bi se potvrdilo njihovo evidentiranje u poslovnim knjigama Općine.

Preporuka:

- **osigurati vjerodostojnu dokumentaciju o vlasništvu i posjedu za zgradu Općine, Sportsku dvoranu Osnovne škole „Crnići“ i zgradu Kulturnog centra Stolac, koji su knjigovodstveno evidentirani u poslovnim knjigama Općine.**

6.2.3 Kratkoročne obaveze i razgraničenja

Kratkoročne obaveze i razgraničenja iskazana su u iznosu od 2.264.561 KM, a čine ih kratkoročne tekuće obaveze 154.943 KM, kratkoročni krediti i zajmovi 178.769 KM, obaveze prema zaposlenim 360.895 KM i kratkoročna razgraničenja 1.569.954 KM.

Obveze prema zaposlenim iskazane su u iznosu od 360.895 KM, od čega se iznos od 169.873 KM odnosi na obaveze za plaće i naknade za decembar 2020. godine. Ukupno neizmirene obaveze prema zaposlenim iz prethodnih perioda iskazane su u iznosu od 191.022 KM, a odnose se na neizmirene obaveze po osnovu poreza na plaće i poreza na dohodak 2001.-2005. godine (61.616 KM) i doprinosa za PIO 2001.-2003. godine (86.276 KM) i doprinosa za osiguranje od nezaposlenosti iz i na plaće 2001-2005. godine. (43.130 KM). Općina nije poduzimala aktivnosti za izmirenje obaveza za porez na plaću i doprinose iz i na plaće, koje se nisu izmirivale u skladu sa tada važećim propisima, a iste se izmiruju prilikom odlaska zaposlenika u penziju.

U okviru **kratkoročnih kredita i zajmova** (178.769 KM) iskazane su obaveze prema zaposlenim, a odnose se na sljedeće obaveze: prema zaposlenim po sudskim presudama 126.899 KM, po sudskim presudama za pravna i fizička lica 24.868 KM, troškove parničnog postupka 23.069 KM i za troškove izvršenja, revizije i ovršnog postupka 3.933 KM. Obaveze prema zaposlenim odnose se na pravosnažne sudske presude – radi naplate potraživanja iz radnog odnosa na ime naknade za ishranu u toku rada (topli obrok), naknade za regres, te jubilarnih nagrada za neprekidan rad u organima u periodu od 2009.-2013. godine.

U okviru **kratkoročnih tekućih obaveza** (154.943 KM) najznačajniji iznos od 145.783 KM odnosi se na obaveze prema dobavljačima po fakturama iz decembra 2020. godine.

Kratkoročna razgraničenja (1.569.954 KM) u najvećoj mjeri odnose se na neutrošena namjenskih sredstava/grantove (1.060.056 KM), a preostali dio odnosi se na knjigovodstveno evidentirana potraživanja (509.898 KM).

Strukturu neutrošenih namjenskih sredstava/grantova čine sredstva: naknade za zaštitu od prirodnih i drugih nesreća (39.676 KM), sredstva za ceste (34.933 KM), sredstva Vlade Hercegovačko-neretvanskog kantona za Srednju školu Stolac (342.700 KM), grant Republike Hrvatske za rekonstrukciju Kulturnog centra Stolac (116.142 KM), grant Republike Hrvatske za Dječiji vrtić Stolac (39.287 KM), sredstva Federalnog ministarstva prostornog uređenja za sufinansiranje projekta „Utopljavljivanje objekta Dječjeg vrtića Stolac“ (50.000 KM), i dr. Općina u skladu sa odredbama Zakona o budžetima u FBiH na kraju godine preknjižava neutrošena namjenska sredstva na konto vremenskih razgraničenja.

6.2.4 Dugoročne obaveze

Dugoročne obaveze iskazane su u iznosu od 430.277 KM, a odnose se na dugoročne kredite i zajmove, po osnovu kredita:

- kredit Razvojne banke FBiH (369.700 KM). Kreditni odbor Razvojne banke FBiH je 12. 12. 2018. godine Općini odobrio kredit za finansiranje izgradnje vodovoda Dubravska visoravan, izgradnje sistema za navodnjavanje Dolumi i izgradnje sportske dvorane u Osnovnoj školi Crnići u iznosu od 400.000 KM, sa rokom vraćanja rok vraćanja 144 mjeseca

i 12 mjeseci grejs perioda. Otplata glavnice počela je u 2020. godini, tako da je dospio i plaćen iznos od 30.300 KM na ime glavnice, a ostatak duga iskazan je u iznosu od 369.700 KM;

- kredit Svjetske banke (60.577 KM), po osnovu kreditnog zaduženja za saniranje komunalne infrastrukture sektor „Vodoopskrba, kanalizacija i čvrsti otpad“ – dio koji dospijeva u 2020. godini. Ovo zaduženje je nastalo na osnovu Ugovora između Vlade Federacije BiH (zastupane po Federalnom ministarstvu poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva i Federalnom ministarstvu finansija) kao zajmodavca i Općine Stolac kao zajmoprimca od 2. 8. 1999. godine za radove na izradi projekta vodoopskrbnog sistema „Dubrave“ Općina Stolac i Čapljina u vrijednosti od 209.000 USD (pojedinačno 104.500 USD ili 109.420 KM projekat vodoopskrbnog sistema „Dubrave“ Općine Čapljina i Stolac).

6.2.5 Izvori sredstava

U finansijskim izvještajima iskazana su stalna sredstava nabavne vrijednosti u iznosu od 7.896.085 KM, otpisane vrijednosti u iznosu od 1.331.163 KM i sadašnje vrijednosti 6.564.922 KM, dok su izvori stalnih sredstava iskazani 6.093.942 KM. **Izvori stalnih sredstava nisu usaglašeni sa stalnim sredstvima za 470.980 KM.** Dio razlike odnosi se na pogrešno knjigovodstveno evidentiranje dugoročnog kredita po kojem obaveze na 31. 12. 2020. godine iznose 60.577 KM, s obzirom na to da je kredit u ranijem periodu knjižen preko konta neraspoređenog viška prihoda i rashoda umjesto na poziciji ostalih izvora stalnih sredstava. Ostala razlika odnosi se, prema prezentovanoj zabilješci, na pogrešno provedena knjiženja u periodu od 2013. do 2020. godine, što nije u skladu sa Računovodstvenim politikama za federalne budžetske korisnike i trezor.

Preporuka:

- *stalna sredstava i izvore stalnih sredstava usaglasiti s Računovodstvenim politikama za federalne budžetske korisnike i trezor.*

6.3 IZVJEŠTAJ O NOVČANIM TOKOVIMA

U Izvještaju o novčanim tokovima iskazan je negativan neto novčani saldo u iznosu od 318.105 KM s obzirom na to da su ukupni novčani primici iskazani u iznosu od 6.421.629 KM, a ukupne novčane isplate u iznosu od 6.103.524 KM. Saldo gotovine na početku godine iznosio je 1.728.619 KM, a na kraju godine 1.410.514 KM.

Izvještaj o novčanim tokovima sačinjen je u skladu s Pravilnikom o finansijskom izvještavanju i godišnjem izvještaju budžeta u FBiH.

7. JAVNE NABAVKE

Plan nabavki roba i usluga (u daljem tekstu: Plan) za 2020. godinu donesen je u decembru 2019. godine u vrijednosti od 899.800 KM. Nakon izmjena i dopuna, nabavke su planirane u ukupnom iznosu od 1.675.260 KM,²² putem direktnih sporazuma, konkurentskog zahtjeva za dostavu ponuda, otvorenih postupaka i jednog pregovaračkoga postupka bez objave obavještenja.

U 2020. godini zaključeni su ugovori za nabavku roba, usluga i radova u vrijednosti od 1.282.192 KM. Ugovori su zaključeni nakon provedena četiri otvorena postupka (784.019 KM), 11 konkurentskih zahtjeva (331.009 KM) i 39 direktnih sporazuma (167.163 KM). Uzorkom smo obuhvatili provedene postupke nabavki i zaključene ugovore u vrijednosti od 920.644 KM, od čega tri otvorena postupka (727.860 KM), pet konkurentskih zahtjeva (143.292 KM) i devet direktnih sporazuma (49.492 KM).

Izvršili smo uvid u procedure odabira najpovoljnijeg dobavljača putem javne nabavke u ukupnoj vrijednosti od 863.984 KM i to za tri otvorena postupka (727.860 KM) i pet konkurentskih zahtjeva za dostavu ponuda (136.124 KM).

²² Svi iznosi su navedeni sa PDV-om

U otvorenom postupku nabavke izvođenja radova po projektu „**Asfaltiranje lokalnih cesta na području općine Stolac**“ tendersku dokumentaciju preuzeo je devet ponuđača, a ponude su dostavila tri. Nakon provedene e-aukcije, za dodjelu ugovora odabran je najpovoljniji ponuđač „KTM – BRINA“ d.o.o. Posuđje koji je ponudio konačnu cijenu od 340.470 KM.

U otvorenom postupku nabavke „**Obnova Srednje škole Stolac**“ predviđena je nabavka lot-1 Krovopokrivački radovi i lot-2 Instaliranje centralnog grijanja. Tendersku dokumentaciju preuzeo je ukupno 25 ponuđača, a ponude je dostavilo sedam ponuđača za lot-1 i jedan ponuđač za lot-2.

U postupku vrednovanja za lot-1, dvije ponude ocijenjene su neprihvatljivim i isključene iz dalje evaluacije. U postupku e-aukcije nije bilo promjene cijena, te je za dodjelu ugovora odabran najpovoljniji ponuđač „Obrt Gramal Mostar“ sa cijenom ponude od 299.623 KM. Postupak dodjele ugovora je obustavljen zbog izjavljene Žalbe Uredu za razmatranje žalbi na Odluku o izboru najpovoljnijeg ponuđača od strane Bumat d.o.o. Čapljina. Rješenjem Ureda za razmatranje žalbi od 5. 11. 2020. godine žalba ponuđača Bumat d.o.o. Čapljina je odbijena kao neosnovana.

Za lot-2 jedina pristigla ponuda za instaliranje centralnog grijanja prihvaćena je i zaključeni su ugovori sa ponuđačem „Alfa Therm“ d.o.o. Mostar po Okvirnom sporazumu u iznosu od 218.325 KM.

U otvorenom postupku nabavke „**Izgradnja komunalne infrastrukture u Gospodarsko-poslovnoj zoni Hodovo**“ tendersku dokumentaciju preuzela su 23 ponuđača, a ponude je dostavilo pet. Nakon provedene e-aukcije, za dodjelu ugovora odabran je najpovoljniji ponuđač „Putovi“ d.o.o. Grude, koji je ponudio konačnu cijenu od 169.065 KM.

Konkurenčki zahtjevi obuhvaćeni uzorkom su: 1) Nabavka i isporuka betona, nasipa i tampona za sanaciju lokalnih puteva (60.518 KM); 2) Izgradnja komunalne infrastrukture u Gospodarsko – poslovnoj zoni Hodovo – prometnica br. 5 (30.895 KM); 3) Izgradnja prometnice Poluotok Hutovo blato (17.683 KM); 4) Uređenje parkinga Župne crkve u Prenju (16.158 KM) i 5) Nabavka goriva (10.870 KM).

Za konkurenčke zahtjeve za koje su zaključeni ugovori u iznosu od 50.763 KM, nije provedena e-aukcija iako je bila obavezna u skladu s članom 10. stav 2. Pravilnika o uslovima i načinu korištenja e-aukcije.²³

U postupcima nabavki: 1) Asfaltiranje lokalnih cesta; 2) Izgradnja komunalne infrastrukture u Gospodarsko-poslovnoj zoni Hodovo; 3) Izgradnja komunalne infrastrukture u GPZ Hodovo-prometnica br. 5; 4) Izgradnja prometnice Poluotok Hutovo blato i 5) Uređenje parkinga Župne crkve u Prenju Općina je provela dva otvorena postupka u iznosu od 509.535 KM i tri konkurenčka zahtjeva u iznosu od 64.736 KM, iako su predmet ugovora istovrsni radovi (zemljani radovi i kolnička konstrukcija). Budući da provedene javne nabavke nisu obuhvaćene jednim postupkom kojim bi se predmet nabavke podijelio na lotove, izvršeno je dijeljenje postupka nabavke, a ponuđačima nije omogućeno dostavljanje ponude za jedan, više lotova ili sve lotove, što nije u skladu s članovima 15. stav 6) i 16. stav 1) Zakona o javnim nabavkama.

Preporuka:

- za istovrsne radove vršiti odabir postupaka javnih nabavki u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama, a za sve postupke javnih nabavki kod kojih se koristi najniža cijena kao kriterij za dodjelu ugovora predvidjeti i provoditi e-aukcije.

8. SUDSKI SPOROVI

U knjigovodstvenim evidencijama Općine na 31. 12. 2020. godine vode se obaveze Općine prema zaposlenim po sudskim presudama u iznosu od 126.899 KM. Ove obaveze odnose se na pravosnažne sudske presude radi naplate potraživanja iz radnog odnosa na ime naknade za ishranu u toku rada (topli obrok), naknade za regres, jubilarnih nagrada za neprekidan rad u organima u periodu od 2009. do 2013. godine.

Prema prezentiranom Izvještaju o stanju ovršnih predmeta Općine za 2020. godinu, evidentiran je 71 ovršni predmet. U svim ovršnim predmetima Općina je tražitelj ovrhe, dok su ovršenici pravna i

²³ „Sl. glasnik BiH“, br. 66/16

fizička lica, a radi se o prinudnoj naplati naknada za korištenje javnih površina i komunalnih naknada utvrđenih rješenjima nadležnih službi Općine.

9. KOMENTARI NA NACRT IZVJEŠTAJA

Općina je 20. 9. 2021. godine dostavila komentar na Nacrt izvještaja o finansijskoj reviziji za 2020. godinu. U njemu je navedeno da se u potpunosti prihvataju konstatacije i preporuke navedene u Nacrtu izvještaja o finansijskoj reviziji Općine za 2020. godinu, te da se planiraju poduzeti određene aktivnosti s ciljem realizacije predloženih preporuka.

Koordinatorica rada u
Sektoru za finansijsku reviziju

Amela Muhalilović

Tim za reviziju

Sabina Muderizović – voditeljica tima

Seida Isaković – članica tima

V PRILOG: KONSOLIDOVANI GODIŠNJI FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI

Konsolidovani Godišnji izvještaj o izvršenju budžeta za 2020. godinu						
Naziv institucije: Općina Stolac						
Opis	Planirano	Ostvareno		Odstupanje (3-2)	Procenat (3/2x100)	
		U tekúćoj godini	U prethodnoj godini			
1	2	3	4	5	6	
I PRIHODI (od 1 do 16)	9.091.292	6.469.268	5.831.972	-2.622.024	71,16	
PRIHODI OD POREZA (1+2+3+4+5+6+7+8)	2.636.690	2.339.347	2.649.825	-297.343	88,72	
1. Porez na dobit pojedinca i preduzeća	250	326	140	76	130,40	
Porezi na dobit pojedinaca (zaostale uplate poreza)	250	326	140	76	130,40	
Porezi na dobit preduzeća	0	0	0	0	-	
Porez na dobit banaka i drugih finansijskih organizacija i društava za osiguranje i reosiguranje imovine i lica, pravnih lica iz oblasti elektroprivrede, pošte i telekomunikacija i pravnih lica iz oblasti igara na sreću i ostalih preduzeća	0	0	0	0	-	
2. Doprinosi za socijalnu zaštitu	0	0	0	0	-	
3. Porezi na plaću i radnu snagu	250	181	201	-69	72,40	
4. Porez na imovinu	305.000	197.108	259.339	-107.892	64,63	
5. Domaći porezi na dobra i usluge	50	13	0	-37	26,00	
6. Porez na dohodak	696.090	602.226	589.888	-93.864	86,52	
7. Prihodi od indirektnih poreza	1.635.000	1.539.488	1.800.122	-95.512	94,16	
8. Ostali porezi	50	5	135	-45	10,00	
NEPOREZNI PRIHODI (9+10)	1.409.000	1.031.089	1.439.365	-377.911	73,18	
9. Prihodi od poduzetničkih aktivnosti i imovine i prihodi od pozitivnih kursnih razlika	187.000	87.356	79.093	-99.644	46,71	
Prihodi od nefinansijskih javnih preduzeća i finansijskih javnih institucija	86.000	87.205	78.979	1.205	101,40	
Ostali prihodi od imovine	101.000	151	114	-100.849	0,15	
Kamate i dividende primljene od pozajmica i učešća u kapitalu	0	0	0	0	-	
Naknade primljene od pozajmica i učešća u kapitalu	0	0	0	0	-	
Prihodi od pozitivnih kursnih razlika	0	0	0	0	-	
Prihodi od privatizacije	0	0	0	0	-	
Prihodi po osnovu premije i provizije za izdatu garanciju	0	0	0	0	-	
10. Naknade, takse i prihodi od pružanja javnih usluga, kazne i drugi prihodi	1.217.000	943.733	1.360.272	-273.267	77,55	
Administrativne takse	142.000	85.738	91.754	-56.262	60,38	
Sudske takse	0	0	0	0	-	
Komunalne naknade i takse	550.000	395.509	566.585	-154.491	71,91	
Ostale budžetske naknade i takse	285.000	249.946	649.312	-35.054	87,70	
Naknade i takse po federalnim zakonima i drugim propisima	231.000	188.888	40.588	-42.112	81,77	
Prihodi od pružanja javnih usluga (prihodi od vlastitih djelatnosti korisnika budžeta i vlastiti prihodi)	0	0	0	0	-	
Neplanirane uplate – prihodi	9.000	23.652	12.033	14.652	262,80	
Novčane kazne	5.000	0	0	-5.000	-	
Drugi tekući prihodi	0	0	0	0	-	
PRIMLJENI TRANSFERI I DONACIJE (od 11 do 16)	5.045.602	3.098.832	1.742.782	-1.946.770	61,42	
11. Primljeni tekući transferi od inostranih vlada i međunarodnih organizacija	304.429	140.329	169.114	-164.100	46,10	
12. Primljeni tekući transferi od ostalih nivoa vlasti	3.591.673	2.708.046	1.293.668	-883.627	75,40	
13. Primljeni kapitalni transferi od inostranih vlada	0	0	0	0	-	
14. Kapitalni transferi od ostalih nivoa vlasti i fondova	1.149.500	250.457	280.000	-899.043	21,79	
15. Kapitalni transferi iz nevladinih izvora	0	0	0	0	-	
16. Donacije	0	0	0	0	-	
II RASHODI (od 1 do 7)	7.229.330	5.852.791	5.066.079	-1.376.539	80,96	
1. Plaće i naknade troškova zaposlenih	1.816.830	1.773.933	1.654.988	-42.897	97,64	

	Bruto plaće i naknade plaća	1.581.380	1.555.125	1.452.007	-26.255	98,34
	Naknade troškova zaposlenih	235.450	218.808	202.981	-16.642	92,93
2.	Doprinosi poslodavca i ostali doprinosi	168.970	163.475	153.004	-5.495	96,75
3.	Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge	621.328	476.088	463.588	-145.240	76,62
	Putni troškovi	2.500	90	764	-2.410	3,60
	Izdaci za energiju	156.000	147.366	151.746	-8.634	94,47
	Izdaci za komunikaciju i komunalne usluge	44.200	39.987	40.483	-4.213	90,47
	Nabavka materijala i sitnog inventara	92.825	59.486	34.182	-33.339	64,08
	Izdaci za usluge prevoza i goriva	28.740	21.487	24.810	-7.253	74,76
	Unajmljivanje imovine, opreme i nematerijalne imovine	0	0	0	0	-
	Izdaci za tekuće održavanje	60.800	37.210	24.148	-23.590	61,20
	Izdaci osiguranja, bankarskih usluga i usluga platnog prometa	11.000	8.586	8.011	-2.414	78,05
	Ugovorene i druge posebne usluge	225.263	161.876	179.444	-63.387	71,86
4.	Tekući transferi i drugi tekući rashodi	2.907.020	2.648.742	2.147.214	-258.278	91,12
	Tekući transferi drugim nivoima vlasti	433.280	393.312	460.075	-39.968	90,78
	Tekući transferi pojedincima	1.186.800	1.121.861	564.096	-64.939	94,53
	Tekući transferi neprofitnim organizacijama	634.940	567.592	518.561	-67.348	89,39
	Subvencije javnim preduzećima	537.000	452.562	436.782	-84.438	84,28
	Subvencije privatnim preduzećima i poduzetnicima	0	0	53.873	0	-
	Subvencije finansijskim institucijama	0	0	0	0	-
	Tekući transferi u inostranstvo	0	0	0	0	-
	Drugi tekući rashodi	115.000	113.415	113.827	-1.585	98,62
5.	Kapitalni transferi	1.695.152	780.139	638.251	-915.013	46,02
	Kapitalni transferi drugim nivoima vlasti	1.695.152	780.139	638.251	-915.013	46,02
	Kapitalni transferi pojedincima	0	0	0	0	-
	Kapitalni transferi neprofitnim organizacijama	0	0	0	0	-
	Kapitalni transferi javnim preduzećima	0	0	0	0	-
	Kapitalni transferi privatnim pred. i poduzetnicima	0	0	0	0	-
	Kapitalni transferi finansijskim institucijama	0	0	0	0	-
	Kapitalni transferi u inostranstvo	0	0	0	0	-
6.	Izdaci za kamate	11.000	10.414	9.034	-586	94,67
	Kamate na pozajmice primljene kroz Državu	0	0	0	0	-
	Izdaci za inostrane kamate	0	0	0	0	-
	Kamate na domaće pozajmljivanje	11.000	10.414	9.034	-586	94,67
	Izdaci za kamate vezane za dug po izdatim garancijama	0	0	0	0	-
7.	Tekuća budžetska rezerva	9.030				
	TEKUĆI SUFICIT (TEKUĆI DEFICIT) (I-II)	1.861.962	616.477	765.893	-1.245.485	33,11
	III TRANSAKCIJE U STALNIM SREDSTVIMA					
1.	Primici od prodaje stalnih sredstava	360.000	35.816	35.462	-324.184	9,95
	Primici od prodaje stalnih sredstava	360.000	35.816	35.462	-324.184	9,95
	Primici od prodaje federalnih robnih rezervi	0	0	0	0	-
	Ostali kapitalni primici	0	0	0	0	-
2.	Izdaci za nabavku stalnih sredstava	2.191.662	620.429	1.199.376	-1.571.233	28,31
	Nabavka zemljišta, šuma i višegodišnjih zasada	340.000	0	0	-340.000	-
	Nabavka građevina	1.624.242	560.579	1.159.904	-1.063.663	34,51
	Nabavka opreme	17.000	11.499	12.871	-5.501	67,64
	Nabavka ostalih stalnih sredstava	0	0	0	0	-
	Nabavka stalnih sredstava u obliku prava	105.000	48.351	12.649	-56.649	46,05
	Rekonstrukcija i investiciono održavanje	105.420	0	13.952	-105.420	-
	NETO NABAVKA STALNIH SREDSTAVA (2-1)	1.831.662	584.613	1.163.914	-1.247.049	31,92
	A. NETO POZAJMLJIVANJE (NETO ZADUŽIVANJE) = UKUPAN DEFICIT/SUFICIT (Tekući suficit/deficit – Neto nabavka stalnih sredstava)	30.300	31.864	-398.021	1.564	105,16
	IV TRANSAKCIJE U FINANSIJSKOJ IMOVINI	0	0	0	0	0
1.	Primici od finansijske imovine	0	0	0	0	0
	Primljene otplate od pozajmljivanja drugim nivoima vlasti	0	0	0	0	0
	Primljene otplate od pozajmljivanja pojedincima i neprofitnim organizacijama	0	0	0	0	0

Primljene otplate od pozajmljivanja javnim preduzećima	0	0	0	0	0
Primitak sredstava po osnovu učešća u dionicama javnih preduzeća	0	0	0	0	0
Primitak sredstava po osnovu učešća u dionicama privatnih preduzeća i u zajedničkim ulaganjima	0	0	0	0	0
Primljene otplate od ostalih vidova domaćeg pozajmljivanja	0	0	0	0	0
Primljene otplate od pozajmljivanja u inostranstvo	0	0	0	0	0
2. Izdaci za finansijsku imovinu	0	0	0	0	0
Pozajmljivanje drugim nivoima vlasti	0	0	0	0	0
Pozajmljivanje pojedincima, neprofitnim organizacijama i privatnim preduzećima	0	0	0	0	0
Pozajmljivanje javnim preduzećima	0	0	0	0	0
Izdaci za kupovinu dionica javnih preduzeća	0	0	0	0	0
Izdaci za kupovinu dionica privatnih preduzeća i učešće u zajedničkim ulaganjima	0	0	0	0	0
Ostala domaća pozajmljivanja	0	0	0	0	0
Pozajmljivanje u inostranstvo	0	0	0	0	0
B. NETO POVEĆANJE (SMANJENJE) FINANSIJSKE IMOVINE (1-2)	0	0	0	0	0
V TRANSAKCIJE U FINANSIJSKIM OBAVEZAMA	0	0	0	0	0
1. Primici od zaduživanja	0	0	400.000	0	-
Primici od dugoročnog zaduživanja	0	0	0	0	-
Zajmovi primljeni kroz Državu	0	0	0	0	-
Primici od inostranog zaduživanja	0	0	0	0	-
Primici od domaćeg zaduživanja	0	0	0	0	-
Primici od kratkoročnog zaduživanja	0	0	400.000	0	-
Zajmovi primljeni kroz Državu	0	0	0	0	-
Primici od inostranog zaduživanja	0	0	0	0	-
Primici od domaćeg zaduživanja	0	0	400.000	0	-
2. Izdaci za otplate dugova	30.300	30.300	0	0	100,00
Otplate dugova primljenih kroz Državu	0	0	0	0	-
Vanjske otplate	0	0	0	0	-
Otplate domaćeg pozajmljivanja	30.300	30.300	0	0	100,00
Otplate unutarnjeg duga	0	0	0	0	-
Otplate duga po izdatim garancijama	0	0	0	0	-
Otkup duga	0	0	0	0	-
C. NETO ZADUŽIVANJE (NETO OTPLATE DUGOVA) (1-2)	-30.300	-30.300	400.000	0	100,00
UKUPAN FINANSIJSKI REZULTAT (A+B+C)	0	1.564	1.979	1.564	-

Načelnik je konsolidovani Godišnji izvještaj o izvršenju budžeta za 2020. godinu odobrio 25. 2. 2021. godine.

Načelnik
Stjepan Bošković

Konsolidovani Bilans stanja na 31. 12. 2020. godine				
Naziv institucije: Općina Stolac				
Opis	U obračunskom periodu tekuće godine	U istom obračunskom periodu prethodne godine	Procenat (2/3)x100	
1	2	3	4	
I AKTIVA				
A. Gotovina, kratkoročna potraživanja, razgraničenja i zalihe (1+...+8)	1.918.989	2.222.220	86	
1. Novčana sredstva i plemeniti metali	1.410.514	1.728.619	82	
2. Vrijednosni papiri	0	0	-	
3. Kratkoročna potraživanja	508.475	493.428	103	
4. Kratkoročni plasmani	0	0	-	
5. Finansijski i obračunski odnosi s drugim povezanim jedinicama	0	0	-	
6. Zalihe materijala i robe	0	0	-	
7. Zalihe sitnog inventara	0	0	-	
8. Kratkoročna razgraničenja	0	0	-	
B. Stalna sredstva (11+14+17+18)	6.568.476	5.541.727	119	
9. Stalna sredstva	7.896.085	6.720.694	117	
10. Ispravka vrijednosti stalnih sredstava	1.331.163	1.183.019	113	
11. Neotpisana vrijednost stalnih sredstava (9-10)	6.564.922	5.537.675	119	
12. Dugoročni plasmani	0	0	-	
13. Ispravka vrijednosti dugoročnih plasmana	0	0	-	
14. Neotpisana vrijednost dugoročnih plasmana (12-13)	0	0	-	
15. Vrijednosni papiri	0	0	-	
16. Ispravka vrijednosti vrijednosnih papira	0	0	-	
17. Neotpisana vrijednost vrijednosnih papira (15-16)	0	0	-	
18. Dugoročna razgraničenja	3.554	4.052	88	
UKUPNO AKTIVA (A+B)	8.487.465	7.763.947	109	
II PASIVA				
C. Kratkoročne obaveze i razgraničenja (19+...+24)	2.264.561	2.572.955	88	
19. Kratkoročne tekuće obaveze	154.943	119.624	130	
20. Obaveze po osnovu vrijednosnih papira	0	0	-	
21. Kratkoročni krediti i zajmovi	178.769	173.567	103	
22. Obaveze prema zaposlenicima	360.895	354.163	102	
23. Finansijski i obračunski odnosi s drugim povezanim jedinicama	0	0	-	
24. Kratkoročna razgraničenja	1.569.954	1.925.601	82	
D. Dugoročne obaveze i razgraničenja (25+26+27)	430.277	466.781	92	
25. Dugoročni krediti i zajmovi	430.277	466.781	92	
26. Ostale dugoročne obaveze	0	0	-	
27. Dugoročna razgraničenja	0	0	-	
E. Izvori stalnih sredstava (28+29+30+31-32)	5.792.627	4.724.211	123	
28. Izvori stalnih sredstava	5.724.242	4.652.077	123	
29. Ostali izvori sredstava	0	0	-	
30. Izvori sredstava rezervi	0	0	-	
31. Neraspoređeni višak prihoda nad rashodima	68.385	72.134	95	
32. Neraspoređeni višak rashoda nad prihodima	0	0	-	
UKUPNO PASIVA (C+D+E)	8.487.465	7.763.947	109	

Načelnik je konsolidovani Bilans stanja na 31. 12. 2020. godine odobrio 25. 2. 2021. godine.

Načelnik
Stjepan Bošković

**Konsolidovani Izvještaj o novčanim tokovima za
period izvještavanja od 1. 1. do 31. 12. 2020. godine**

Naziv institucije: Općina Stolac

Redni broj	Pozicija	Iznos u KM
1	2	3
I NOVČANI PRIMICI		
1	Prihodi (od 2 do 6)	6.387.343
2	Prihodi od poreza	2.339.347
3	Neporezni prihodi	1.011.388
4	Tekući transferi (transferi i donacije)	2.986.608
5	Kapitalni transferi	50.000
6	Prihodi po osnovu zaostalih obaveza	0
7	Kapitalni primici i transferi (8)	34.286
8	Kapitalni primici od prodaje stalnih sredstava	34.286
9	Finansiranje (od 10 do 12)	0
10	Primici od finansijske imovine	0
11	Primici od dugoročnog zaduživanja	0
12	Primici od kratkoročnog zaduživanja	0
13	UKUPNI NOVČANI PRIMICI (1 + 7 + 9)	6.421.629
14	II NOVČANE ISPLATE	
15	Rashodi (od 16 do 21)	5.474.209
16	Plaće i naknade troškova zaposlenih	1.541.701
17	Doprinosi poslodavca i ostali doprinosi	162.470
18	Izdaci za materijal, sitni inventar i usluge	448.452
19	Tekući transferi i drugi tekući rashodi	2.531.033
20	Kapitalni transferi	780.139
21	Izdaci za kamate	10.414
22	Kapitalni izdaci (redni broj 23)	599.015
23	Izdaci za nabavku stalnih sredstava	599.015
24	Finansiranje (25 + 26)	30.300
25	Izdaci za finansijsku imovinu	0
26	Izdaci za otplate dugova	30.300
27	UKUPNE NOVČANE ISPLATE (15 + 22 + 24)	6.103.524
28	NETO NOVČANI PRIMICI/ISPLATE (13-27) ili (27-13)	-318.105
29	SALDO GOTOVINE NA POČETKU GODINE	1.728.619
	SALDO GOTOVINE NA KRAJU GODINE (28 + 29)	1.410.514

Načelnik je konsolidovani Izvještaj o novčanim tokovima za period izvještavanja od 1. 1. do 31. 12. 2020. godine odobrio 25. 2. 2021. godine.

Načelnik
Stjepan Bošković